

Naročnina

za državo SHS:
na mesec ..... Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno ..... Din 50

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji ..... Din 60
v inozemstvu 80

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnštva 328.

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene Inzeratov:

Enostopna petlitna vrsta mali oglasi po Din 1.50 in Din 2.—, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2.50, veliki po Din 3.— in 4.—, oglasi v uredniškem delu vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izšla vsak dan izvenredno ponedeljka in dneva po prazniku ob 4. uri jutraj.

Poština plačana v gotovini.

Slovenskemu delavstvu.

Voditelji socialnodemokratske stranke krošnjarijo v sedanjih volivni borbi med delavstvom z najlepšimi gesli, da bi mu nasuli peska v oči, toda ne povedo mu, da je pot do uresničenja vseh teh zahtev samo ena, namreč v politično samostojno Slovenijo.

Imeli smo po prevratu krasno zasnovane socialne institucije, z vso paro se je delalo na zgraditvi delavskega prava, a sredi tega razvoja je zadušil vse socialno delo slovenske narodne vlade nesrečni centralizem, ki je na mah uničil avtonomijo ljubljanske slovenske vlade in dovršitev že započete dela. In ne samo to, že dovršeno sta požgala dr. Kukovec in dr. Žerjav s svojimi reakcionarnimi zakoni, ki so izročili delavstvo, njegove zavode in njegovo pravo potom centralizma v roke belgrajskim vlastodržcem, ki nimajo ne smisla ne volje za pravično ureditev razmer in potreb našega delavstva. Eno stoji danes in to nam na vsak korak potrjuje tudi dosedanje bridke izkušnje, da nima pričakovati delavstvo v sedanjih razmerah iz Belgrada ničesar razen brc in izrabljanja in to iz enostavnega razloga, ker je ves južnovzhodni del naše države tako izključno agrarnega značaja, da industrijsko delavstvo ne pride niti v poštev in se zato za njegove potrebe nihče niti ne zmeni ne, ter se tudi zmenil ne bo.

V centralistično urejeni državi tedaj delavstvo še za dolgo, dolgo dobo nujno mora ostati brez vsakega pomembnejšega vpliva in zato tudi brez vsake možnosti izbojevanja svojih pravic. Do teh v danih razmerah more priti izključno le v industrijsko že precej razviti samostojni Sloveniji, kjer je pa številčno že tako močno, da ne bo nihče mogel preko njega na dnevni red, zato je samostojnost Slovenije tudi za slovensko delavstvo življenjskega pomena, ona je za delavstvo pogoj uresničenja njegovih zahtev.

To je danes bistvo delavskega vprašanja, to bi morala povedati danes delavstvu vsaka stranka, ki ji je res kaj za delavske interese in za to bi morala iti tudi z vso silo v boj. V tem pogledu so danes delavski interesi istovetni z interesi vseh ostalih stanov, kajti kakor tlačni nesrečni PPZ centralizem našega kmeta, obrtnika, trgovca, uradnika, inteligenta in podjetnika, tako davi tudi delavstvo, mu jemlje kos za kosom pravic, ki si jih je izbojeval tekom desetletnih trdih bojev in uničuje z gospodarskim osiromaševanjem Slovenije tudi njemu vse materialne življenjske pogoje.

Seveda od Žerjava in njegovih bank odvisni socialistični voditelji o vsem tem molče kot grob, nasipajo delavstvu s ceneno demagogijo pesek v oči ter se z najograbnejšimi sredstvi zaletujejo na Žerjavovo komando v našo stranko, ki se bori danes na življenje in smrt za obstoj celokupnega slovenskega naroda proti nasilni velesrbski kliki in njenim prodancem, ki noče streti samo delavstva, temveč ves slovenski narod.

Da socialistični voditelji plešejo na Žerjavovo piščalko, to ima svoje vzroke. Že takoj po prevratu je bil eden glavnih ciljev naših socialističnih voditeljev ta, da se okoristijo, kar nam dokazujejo še nepozabljene afere z izvozom prasičev itd. Posledica teh koruptivnih afer je bila prva ločitev delavstva v komunistično in »socialpatriotično« krilo. Da se voditelji slednjih obdržijo na površju, so začeli kar na debelo barantati s povojnimi političnimi in gospodarskimi parveniji, ki so imeli svoje ognjišče v tedanji Praprotnik-Zerjavovi »Jadranski banki«. Šli so za par ministrskih stolčkov jeseni l. 1919. v demokratsko-socialistično vlado in svoje močnejše gospodarske zavode so obesili na Praprotnikovo banko. Delavstvo je za vse te mahinacije prepozno izvedelo, zato so pri volitvah l. 1920. odnesli še precejšnje število glasov, toda v Belgradu so pridno nadaljevali z začeto politiko kravih kupčij z demokrati na račun delavstva in v korist posameznih voditeljev. Odpor proti zloglasnim Žerjavovim in Kukovičevim socialno političnim zakonom je bil

celo markiran skrajno sumljiv, pri usodepolnem glasovanju za nesrečno vidovdanskou ustavo so bili pa v slučaju potrebe pripravljeni glasovati celo zanjo, kar nam je pozneje načelnik tedanje socialistične delegacije Etbin Kristan opetovano odkrito priznal. »Demokratje« in radikali so bili take »socialistične opozicije« seveda lahko veseli in tudi nagrade niso izostale. Töne je dobil Belje, Etbin dolarski komisarjat v Ameriki, Korun pravno zastopstvo »Trboveljske premogokopne družbe«, ostala pripraga pa službi in mandate pri raznih socialno političnih zavodih, kar je plačalo delavstvo s tem, da so mu bili ti zavodi iztrgani iz rok ter izročeni »paritetnim« socialistično-demokratskim kolovodjem na programu: socialističnim voditeljem dobro plačane službe, demokratskim bankam denarne fonde, delavcem pa — fige.

Tako je šel moralni propad socialistične stranke nevzdržno naprej le s to razliko, da so že preveč kompromitirane osebe stopale v ozadje, na njihovo mesto pa stopale nove, ki pa niso nič boljše od starih. Antonu Kristanu je sledil dr. Milan Korun, ki ima v povečani meri vse Tonetove napake, a nobenih njegovih zmožnosti, kupčijam se posvetivšemu publicistu Prepeluhu zmešani Bernot, simpatičnemu in nesebičnemu novinarju Milinarju Svetek itd. itd., z eno besedo: nastopale so nove, vedno slabše usposobljene osebe, zakulisne zveze z demokratskimi kapitalisti, to je Žerjavovci, so se pa nadaljevale vedno bolj očitno in neženirano. Konec vseh koncev je bil ta, da je zagrabila socialistična stranka tja, kjer je danes, to je da stoji popolnoma v službi Pribečević-Zerjavove politike, na katero je nerazdružljivo navezana po osebnih interesih svojih voditeljev. Tej nemoralni zvezi se je upirala do zadnjega časa le peščica starejših strankinih pristašev v Ljubljani, ki jih je vodil I. Kocmur, ko je pa izstopil ta iz političnega življenja, so zlezli polagoma tudi ostali pod Korun-Zerjavov klobuk. Tako je žalostno končala stranka, ki bi morala korakati na čelu boja za delavske pravice v vodah najbolj nesocialnih bankokratov.

Toda delavstvo, in sicer tudi velik del socialističnega, se danes ne bo dalo več slepiti od peščice »voditeljev«, ki služijo kapitalistom od SDS, ki so uničili vso tako lepo zasnovano socialno zakonodajo prvih narodnih vlad v Ljubljani, ki so odvzeli delavstvu vso upravo milijonskih fondov, ustvarjenih z delavskimi žulji, ter jih prepustili svojim bankam, da plačujejo potem te kapitalistično demokratske časopise, ki so uprizorili trboveljske dogodke in so sedaj s svojim pravilnikom o bratovskih skladnicah uničila tekom desetletij težko priborjene pravice rudarjem do starostne podpore, zato da jih popolnoma uklonijo Trboveljski premogokopni družbi.

Preočito so barantali naši gospodje »voditelji« z žerjavščino za delavsko kožo, da ne bi tudi poslednji zaslepljenec uvidel igre, ki jo igra firma Korun-Zerjav z brezpravno delavsko rajo, zato bo pri teh volitvah temeljito obračunalo s »so-drugi«, ki jih ni bilo sram zastopati židovske firme Abel's Söhne in v njenem imenu metati delavstvo iz stanovanj. Na Hrvaškem je že pri zadnjih volitvah tudi takozvano razredno zavedno delavstvo naravnost justificiralo tamošnje Pribečevićeve oprode ala Korač e tutti quanti, ki so hoteli pod različnimi sleparskimi firmami vpreči delavstvo v kulukovanje centralizmu in razbijati enotno hrvaško fronto, a pri nas se je vsaj sedaj tudi delavstvo zavedlo, da so njegovi interesi istovetni z interesi celokupnega naroda, katerega bistveni del je.

Zato naj za Korun-Čobal-Peričeve liste glasujejo ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe, Žerjavovi prijatelji in podobni »proletarci«, delavstvo bo šlo pa v strnjeni vrsti s svojim narodom ter je spoznalo sleparsko igro svojih voditeljev in se zaveda, da more le strnjen in enoten nastop vsega naroda izbojevati tudi njemu pogoje lepšega in srečnejšega življenja. Star socialist.

Teror je vedno hujši.

Belgrad, 31. jan. (Izv.) Samo še 8 dni nas loči od odločilnega dne 8. febr. Režim napenja vse svoje sile, in čim bolj se bližajo volitve, tem brutalnejši teror vlada nad državo. Pogažene so vse politične pravice ravno tako pa tudi najelementarnejše državljanske pravice. Oseba in imovinska varnost je pod ničlo. Kljub temu so tudi sami radikali danes popolnoma na jasnem, da je absolutno izključena možnost, da bi pri volitvah dobili večino. Radi tega se nahaja režim v vedno večjih neprilikah. Vlada si izmišlja nova sredstva, da bi se obdržala na vladi po 8. februarju. Teror, kakor rečeno, je vedno hujši.

Iz Novega Sada javljajo, da je v Kali prišlo sredi dne resnega prepira med dobrovoljci in delavci. V dvorani, v kateri so imeli shod delavci, je govoril zrani voditelj srbskega delavstva Luka Povičević. Med njegovim govorom so vdrl v dvorano dobrovoljci. S palicami in bajoneti so napadli udeležence. Več oseb je ranjenih. Luka Povičević sam je nevarno ranjen. Nezvestnega so ga prenesli v bolnico. Shod je bil s tem končan.

Ravnatoko javljajo iz Staroga Pe-

čeja, da so nahujskani Srnaoci napadli agitatorja za delavsko listo Marka Petroviča in ga do mrtvega pretepli.

Iz Skoplja poročajo, da so včeraj popoldne aretirali voditelja džemijeta Ferad beg Drago. Njegova aretacija se je izvršila na brzopjavno zahtevo okrajnega glavarja v Mitrovici, češ da se je pregrešil proti zakonu med svetovno vojno za časa okupacije Srbije. Taka motivacija je popolnoma brezpravna, kajti če bi bil kaj storil, bi ga bili radikali že zdavnaj zaprli; pa tega niso storili iz enostavnega vzroka, ker je radikalom pomagal.

Iz Skoplja poročajo dalje, da je policija prepovedala razširjevanje volivnih letakov Nastasa Petroviča brez vsake motivacije. Petrovič brzopjavlja naslednjo vest: »Radi mojega prihoda in prihoda mojih prijateljev v Negotin, so orožniki z nasajenimi bajoneti zasedli včeraj jutraj vse ceste in pota, ki vodijo v mesto in ne puščajo nikogar v mesto. Danes je v Negotinu semenj. Tu ni bilo nikdar niti pred vojno v dobi najbolj reakcionarnih režimov takih nezakonitosti.«

Jovanović je res odstopil.

Belgrad, 31. jan. (Izv.) Jovanovičeva ostavka se potrjuje kljub temu, da radikalni listi previdno molčijo. Ta molk radikalnega časopisa je razumljiv. Ono teh vesti niti ne dementira, da o tem ne bi izvedela širša javnost. Radikali so prišli radi te demisije v velike neprilike ter bo njihova agitacija v poslednjih dneh mnogo na slabšem. Pašić, ki je sicer bil vedno proti Jovanoviću, je uvidel, kako veliko bi mogel škodovati ta korak radikalni stranki. Zato je tekom današnjega dne ponovno skušal nanj vplivati po prijateljih, da bi ostavko preklical. Pašićev trud in napor je ostal brez uspeha.

Popoldne je Pašić konfiriral s kandidatom za Belgrad Ljubo Živkovićem, ki je postal kandidat radikalne stranke mesto umrlega Marjanovića. Tudi na tej konferenci sta oba razpravljala o Jovanovičevi demisiji. Pašić je Živkoviću ponovno poveril nalogo, da Jovanovića pregovori, da prekliče svojo ostavko. Živkoviću pover-

jena naloga je značilna, kajti Živković je v javnosti imenovan kot naslednik, ki si ga je izvolil Pašić. Živković je namreč v zadnjih letih preteklega stoletja do vstoličenja Karadžorđevićev igral v radikalni stranki eno najglavnejših vlog. Radi tega ravno so ga smatrali kot Pašićevega naslednika. Nekateri krogi so spravili Jovanovičovo demisijo v zvezo s temi vestmi. Živković naj bi pregovoril Jovanovića, češ da so te vesti, da si je Pašić Živkovića izvolil za naslednika, neresnične in da je Jovanovičovo stališče v stranki isto kot je bilo dosedaj, namreč, da je poklicani naslednik Pašićev edino on.

Proti večeru je Živković obiskal Jovanovića in mu razložil željo ministrskega predsednika in svoje naziranje in naziranje uglednih radikalov. Kakor smo izvedeli iz Jovanovičevih krogov, je Jovanović krepko vstrajal pri svoji odločitvi in odklonil vsakršna pogajanja s katerokoli stranko.

Napad na bivšega bana dr. Tomljenovića.

Zagreb, 31. jan. (Izv.) Danes popoldne se je pripeljal s Sušaka bivši hrvatski ban dr. Tomljenović. Dr. Tomljenović je imel v Krimeji poleg Sušaka zaupni sestanek svojih pristašev. Na sestanku je bil napaden od strani policijskih organov in ranjen. Dr. Tomljenović teži v svojem stanovanju v Zagrebu. Vasešemu dopisniku, ki je obiskal dr. Tomljenovića, je ta izjavil, da je sredi ob 8 mirno sedel s svojimi pristaši v gostilni Hreljanović. V sosedno sobo je prišlo

kakih deset oseb, med njimi šef policijskih agentov Manojlović, policijski agent Katović z dvema uniformiranima drž. stražnikoma. Brez vsakega povičja so nenadoma navalili na dr. Tomljenovića in ga začeli pretepati. Dr. Tomljenović je dobil med drugim tri udarce po glavi, tako da se je ves krvav onesvestil. Ko se je zopet zavedel, je šel iz gostilne, so ga pa dva policista in en četnik zopet napadli. Dr. Tomljenović je poslal kralju protestno brzopjavko.

Rusija se pripravlja?

AGITACIJA NA ROMUNSKI MEJI — RUSIJA KUPUJE ZITO.

Riga, 31. jan. (Izv.) Iz Rusije poročajo, da se sovjetska vlada resno pripravlja na rešitev besarabskega vprašanja. Sporazum, ki ga je sklenila Rusija z Japonsko in s Kitajsko, daje Rusiji svobodne roke za vsako akcijo v Evropi. Ruski uradni list »Izvestija« piše, da bo romunska vlada kmalu sama uvidela potrebo, zapustiti Besarabijo. Na celem obsejnim ozemlju pa se vrše dnevno shodi, na katerih spretni agitatorji dokazujejo ljudem potrebo, da se vprašanje Besarabije že enkrat

končno veljavno reši. Tudi imenovanje generala Frunzeja za vrhovnega poveljnika ruske armade je zelo značilno, ker je znan kot odlični pristaš energične akcije za osvoboditev Besarabije. Veliko senzacijo po vsem svetu pa vzbujajo poročila angleških listov o velikanskih nakupih žita na račun sovjetske vlade po vseh svetovnih žitnih tržiščih. Ti nakupi so povzročili tudi nenadni dvig žitnih cen po vsem svetu, ker gre za stotisoče ton žita, ki ga deloma že vozijo v ruska pristanišča.

SEJA ODBORA ZA DRŽAVNO BRAMBO POD PREDSEDSTVOM KRALJA.

Belgrad, 30. jan. Včeraj je imel sejo odbor za državno obrambo pod kraljevim predsedstvom. Seje so se udeležili Pašić, dr. Ninčić, dr. Stojadinović, vojni minister Trifunović in načelnik generalnega štaba general Pešić. O poteku seje in o predmetu razprave varujejo najstrožjo tajnost.

DVORNI PLES.

Belgrad, 31. jan. (Izv.) Radi priprav za velikanški dvorni ples, ki bo po želji kraljice posebej sijajen, se danes v vladi ni delalo. Edini Pašić je prišel za malo časa v vladno predsedništvo, sicer ni bilo nobenega od vladnih članov. Na ples je prispelo večje število povabljenecov iz notranjosti.

DR. LUTHER O HERRIOTOVI IZJAVI.

Berlin, 31. jan. (Izv.) Pri današnjem sprejemu časnika je izjavil dr. Luther, da je Herriotov govor napravil na Nemce mučen vtis. Nemčija je upala, da se bodo po londonskem dogovoru spori reševali sporazumno in ne po želji ene same strani. Glede razorožitve je dejal dr. Luther, da je boljša moralna razorožitev kakor pa brezplodno stikanje za orožjem.

POTRES NA OGRSKEM IN SLOVASKEM.

Dunaj, 31. jan. (Izv.) Potresni aparati so zaznamovali danes potres v daljavi 400 km od Dunaja.

Pešta, 31. jan. (Izv.) Potres so posebno močno čutili v Erlavi, v Miskolcu in sosednjih mestih.

ETNA DELUJE.

Neapelj, 31. jan. (Izv.) Ognjenik Etna bljuje zopet močneje.

Režimske laži o razmejitvi z Italijo.

Ze po zadnjem obisku našega zunanjega ministra dr. Ninčiča v Rimu je časopisje poročalo, da se je dr. Ninčič udal glede razmejitve med Slovenijo in Italijo zahtevam italijanske vlade, da pa je italijanska vlada z ozirom na volitve pristala na to, da se razmejitev izvrši šele po volitvah dne 8. februarja, da bi s tem vladna stranka samostojnih demokratov v Sloveniji ne imela ob volitvah pretežkega stališča. Ker se bližajo volitve, zahteva sedaj italijanski poslanik grof Bordrero, da se razmejitev takoj po 8. februarju izvrši, ker tudi zanj ni gotovo, da bo vlada v sedanji sestavi še nadalje vodila politiko Jugoslavije. Tako je danes faktično stanje razmejitvenega vprašanja med Italijo in našo državo.

Da bi demokratje prikrili ta svoj velik neuspeh v zunanji politiki, je ljubljansko »Jutro« priobčilo včeraj telegram, v katerem fantazira, da se je v nekem protokolu v Opatiji Davidovičeva vlada odrekla (!) koncesiji, ki jo je bila prejšnja Pašić-Pribičevićeva vlada izsilila (!) od Italije in podkrepuje to svojo laž z novo lažjo, da je popustljivost Davidovičeve vlade razlagati iz milijonskih dobičkov posameznikov, ki so jih dobili v zvezi z eksploatacijo ogromnih šumskih kompleksov ob meji. Ti ogromni dobički so, kakor »Jutro« dalje laže, izginili deloma v privatnih žepih, deloma v blagajnah blokaških strank. »Jutro« končuje: »Sedaj bo uvedena stroga preiskava, da se nesporno doženejo vsi krivci in pokličejo na odgovor.«

Glede opatijskega protokola meseca avgusta minulega leta in takratnega stanja razmejitvenega vprašanja, pa je »Jutro« samo z dne 28. avgusta 1924 prineslo tole izjavo takratnega ministra zunanjih del dr. Marinkoviča: »Razmejitvena dela z Italijo še niso dovršena. Razmejitvena komisija je zborovala v Opatiji in je prišla do pozitivnih sklepov le glede nekaterih vprašanj. Razmejitev je izvršena le glede onih točk, ki niso bile sporne. Na važnih mestih meja še ni določena. O tem se bodo pogajanja vršila šele kasneje. Treba pa je, da se po prejšnjem sporazumu obe vladi. Jasno je, da mora popustiti ena in druga stranka.«

Tako je bilo stališče vlade dne 28. avgusta 1924, tako je bilo njeno stališče

tudi, ko je morala iti z vlade. Stanje razmejitvenega vprašanja se ni pomaknilo naprej, ker je vlada zagovarjala razmejitev po katastrskih mejah in ni hotela pristati na zahteve Italije, kateri so dišali veliki šumski kompleksi kneza Windischgrätzja. Šele sedanja vlada se je udala željam in zahtevam Italije. Davidovičeva vlada torej ni mogla nič prodajati, ker Italiji ni nič dovolila, sicer pa je tudi znano vse evropski javnosti, da ni Davidovičeva, ampak neka druga vlada po svojih najodličnejših pristajih zapletena v nešteto korupcijskih afer.

Slovenska javnost pa bo mirno čakala, da »Jutro« imenuje ogromne od Italijanov dobljene vsote, posameznike, ki so te vsote dobili in vse ene blokaške blagajne, v katere je pritekel italijanski denar. Na dan!

Zdi se, da se tukaj ponavlja stari prizor z: »Primate tatul«

Trbovlje.

Nasproti ljubljanskega gledališča se dviga ponosna in mogočna stavba. Stavbo nosijo mogočni stebri. Široko, masivno zidovje prodirajo velika okna iz kristalnega stekla, v zidovje pa so vdolani mični in vabljivi balkoni. Še ponosnejša pa je stavba v svoji notranjosti. Visoke, zračne sobe se vrste druga za drugo, povsod samo solnce in zrak in razkošna oprema. Vse, kar zmore bogastvo, je znesla umetniška roka v stavbo, ki nosi napis »Trboveljska premogokopna družba«. Sežidana pa je ta ponosna, mogočna in bahata palača iz krvavih znojnih srag in žuljev bednih trboveljskih rudarjev.

V Trbovljah pa se tlačijo množice očrnelih rudarjev v tesnih, nezdravih sobah brez solnca in zraka. Po ulicah vidiš upala, blede lica mož in žen, vidiš globoko vdrti oči in izsušena lica bosih otrok. To so ljudje, ki bogastvo ustvarjajo, v sijajni ljubljanski palači ga pa uživajo — drugi. To sta dva sveta, ki morata trčiti skupaj.

Usodna nedelja.

Krasno nedeljsko popoldne je zvabilo na tisoče počitka in razvedrila željnih ljubljancev v božjo naravo. Od Posavja pa tja do visokih alpskih vrhov se je vllila ljubljanska povodenj, iščoč miru, počitka in zadovoljstva. Osveženi od krepkega zraka so se vračali izletniki proti večeru domov, na zunaj prepoteni in zaprašeni, v srcu pa veseli in poživljeni.

Ko so pa prestopali kolodvorsko prage, so se zgrozili. Šlo je kar od ust do ust: V Trbovljah so streljali — Ubilih je dvajset, ne, samo deset — Ranjence vozijo v bolnišnico — Trideset ljudi so zaprli — Vojaštvo se je peljalo v Trbovlje in Zagorje! — Tako je šlo od ust do ust in ena vest je bila strašnejša od druge. Ljudje pa so s strahom hiteli domov, potem pa v gostilne in kavarne, da bi zvedeli kaj več. A prav kmalu so odhajali domov in trdno zapirali za seboj vežna vrata in zapirali okna, kakor da bi se bali neke težke more, ki jih je že tlačila, še preden so legli spat.

Kako je bilo?

Naslednjega dne so zvedeli žalostno resnico. V Trbovlje se je bila odpeljala »Orjuna« razvijati svoj prapor. V dolgi vrsti so korakali orjunaši. Od kolodvora do mesta med gostim špalirjem trboveljskih rudarjev. Videli so se tudi svetli ba-

joneti orožnikov. Ko pa je prišel sprevod do usodne soteske, se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Trčila sta skupaj dva sveta in krvave žrtve so se valjale v prahu. Padli so trije, štirje, pet... Ljudje so odnašali umirajoče v svoje borne domove.

Ne bomo odgovarjali na vprašanje, kdo je kriv. Krivcev sodišče do danes še ni izsledilo, pozna pa jih predobro zdrava ljudska zavest, ki je najboljši preiskovalni sodnik.

Kot žrtev »nacionalnega« pohoda je padel ubogi rudar Fakin. Kdo ga je — na to vprašanje še ni odgovora. Duša umrlega Fakina pa je splavala proti nebu zavita v gost dim, ki se je valil iz zažganega »Delavskega doma« med pokanjem ročnih granat, divjim tulenjem hripavih grl in prasketajočim pokanjem revolverjev in pištol.

Nekaj divjega je bila prva nedelja junija meseca lanskega leta v Trbovljah, nekaj divjega, strašnega, nečloveškega. Ljudje pa so z grozo in strahom v srcu čakali, kaj bo.

Posledice nesrečne nedelje.

Mokra prst nad grobovi žrtev se še ni bila posušila, ko so se začele kazati težke posledice trboveljskih dogodkov tudi v Ljubljani.

V Florijanski ulici je bil tepen z bičkovko svoboden ljubljanski meščan. Na mirne delavce, ki so na senčnatem goštilniškem vrtu balinali ali kegljali, so streljali. Ali so streljali delavci naše sami, ali pa so streljali drugi nanje, tega še niso ugotovili. Najbrž so streljali sami nase. V bolnišnico pa so pripeljali človeka z zmečkanimi prsti. Zdravniki so ugotovili, da ima mož res zmečkane prste, ugotovili so pa tudi, da je nemogoče, da bi si jih bil zmečkal sam. Po glavah mirnih ljubljanskih meščanov pa so padali udarci debelih palic, kjerkoli so se pokazali na takem mestu, kjer gotovim ljudem to ni bilo prav.

Prvi in edini odpor proti nasilju.

Kdo ve, kaj bi bilo v tistih vročih poletnih dneh če prišlo nad nas, če se ne bi bila oglasila mogočna in velika Slovenska ljudska stranka in dvignila svoj najglasnejši protest proti brezskrajni in terorizmu, ki je grozil popolnoma zadušiti vsako politično svobodo slovenskega ljudstva!

Mi smo bili edini, ki smo dvignili svoj glas za red, mir in pravico in ki smo z vso odločnostjo in z vsem svojim političnim vplivom dosegli, da se je polegel vihar nezakonitosti, ki je grozil uničiti celo Slovenijo.

Kdo se je takrat zmenil za uboge trboveljske ranjence, ki so se zvijali v težkih bolečinah v ljubljanski bolnišnici osamel in zapuščen? Kdo jim je privoščil prijazno in tolažilno besedo? Kdo se je zanje zavzel, kolikor je bilo to možno po zakonu?

Samo tisti, ki verujejo v krščansko ljubezen in katerim veleva vera, da ljubimo tudi svoje sovražnike in edina moralna opora za nesrečno delavstvo je bilo to: daj časopisje Slovenske ljudske stranke!

Tista slovenska gospoda pa, ki se imenuje »napredno«, in ki bi morala biti človekoljubna do skrajnosti, je v tistih težkih dneh sramotno zatajila svoje slovenstvo, svojo naprednost in svoje človekoljubje in je na večno sramoto slovenskega imena odobraval krvoprelitje in preganjanje ljudi, ki niso nikdar nikomur nič žalega storiili.

Ali nista tudi to dva sveta? Na eni strani kultura in civilizacija, človekoljubje in pravičnost in usmiljenje, na drugi pa cinčno zasmehovanje žrtev in ploskanje barbarstvu v imenu nekega napredka, ki ga je »napredna« in liberalna stranka tako sramotno zatajila v dneh, ko so Slovenci napredek in pravico najbolj potrebovali!

Delavci, rudarji! Ali Vam more biti v takih razmerah odločitev 8. februarja težka?

Orjunaš Mekinc obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Dne 27. t. m. se je vršila pri deželni sodnji v Ljubljani razprava proti četniku Orjuna I. Mekincu radi zločina vroma v stanovanje odvetniškega kandidata dr. Milana Lemeža v Ljubljani. Razpravo je vodil nadsvetnik Mladik, obtožbo je zastopal državni pravnik dr. Mastnak, zasebnega udeleženca dr. Lemeža je zastopal odvetnik dr. Juro Adlešič. Obtoženca Mekince je zagovarjal dr. Knaflič.

Obtožnica dolži Mekince, da je 1. junija 1924 ob 3. uri zvečer z oboroženimi Orjunci udaril v stanovanje dr. Lemeža in razbil pri njem pohištvo in povzročil škodo, katero so ocenili izvedenci okoli 8.000 Din.

Razprava je podala, da se je iz povorka, ki jo je priredila Orjuna na večer 1. junija 1924, prišel v Trbovlje, odločila na Frankiškanem mostu skupina 8—10 deloma uniformiranih Orjuncov, deloma v civilu in stekla na Cankarjevo nabrežje proti stanovanju dr. Lemeža. Hišna vrata sta sicer stražila dva stražnika, Orjunci pa so zahtevali, da se stražnika odmakneta, rekoč: »Mi smo boljše oboroženi kot vi.« Stražnika sta se res umaknila, Orjunci so vdrli v stanovanje hišnice Pobeške in zahtevali od nje sekuro, rekoč, da bodo razsekali dr. Lemeža. Ker pa ona ni imela sekire, so šli na dvorišče in tam nabrali opeko. Potem so stekli v prvo nadstropje in z opeko razbili okno v vratih, da je mogel eden Orjunaš v stanovanje. Nato je od znotraj odklenil vrata in spustil v stanovanje svoje ostale tovariše, ki so prišli z nastavljenimi revolverji. Mekine je komandiral pobijanje pohištva in ukazoval svojim tovarišem: »Vrzite, preobrnite in tucite itd.« Ti so pridno razbijali in razbili šipe, ogledalo, omaro in posode, da je žvenketalo vse vprek. Vodja jih je k temu delu priganjal, rekoč: »Brzo bračo, deset časova je proč.« Ko so vse pobili in je doba, ki je bila določena za razdejavanje, 10 minut potekla, je dal ukaz: »Sada dosti, idite in so odšli iz stanovanja. Ko so prišli na cesto k svojim tovarišem, so jim povedali: »Gorlovo je.« Vse to kaže, da je bil napad popolnoma pripravljen in točno organiziran.

Gospa dr. Lemeževa je že preje šlišala, da se namerava napasti njeno stanovanje in je prišel g. H. Hlebec, da bi stanovanje varoval. Ko je ta skozi okno videl, da so Orjunaši stekli proti stanovanju in je slišal razbijanje na vrata, je odprl okno in klical policije na pomoč. Spodaj pa je stala povorka Orjuncov. Odgovor na njegov klic sta bila iz ceste 2 strela. Eden je šel tik Hlebečeve glave in se zadržal v strop. Poleg tega je slišal porogljivo klice: »Smrt dr. Lemežu!« Zato mu ni kazalo dalje na pomoč klicati, nego je spustil rolo in čakal v sobi, kaj pride. Takoj je spoznal med Orjunci vodjo Mekince, s katerim je bil pred nekaterimi meseci pri sodnji konfrontiran in ga je nedvomno spoznal. Ravno tako ga je spoznala tudi gospa dr. Lemeževa pri svoji konfrontaciji na sodnji in tudi pri razpravi.

Georges:

Dokumenti.

Ob preiskavah pri raznih sumljivih elementih in individuih so se našle različne listine, ki utegnejo biti važni dokumenti za protidržavno rovarstvo. Med temi papirji se nahaja tudi faksimile neznanega angleškega rokopisa. Iz raznih črk in tudi iz vsebine se da z nedvoumno gotovostjo dognati, da rokopisa ni pisal Anglež in tudi ne Amerikanec, kajti v njem ni niti ene pismenke, ki so nekatere tako tipične za Angleža in Amerikanca, pač pa se da sklepati, da izvira pisanje iz roke Jugoslovna, kajti pisava je taka, kakor jo uče po naših šolah, in tudi vsebina je taka, da bi se dala aplicirati na naše razmere. Tako se na primer v rokopisu govori o državnotvorni stranki in njenih namerah, kako bi se pravni nazori sodišč zenačili s pravnimi nazori javne uprave. Razprava o takem zenačenju pa bi bila na Angleškem in v Ameriki popolnoma nemogoča in stranka, ki bi take stvari razpravljala, še bolj.

Rokopis oziroma njegov faksimile nima ne začetka ne konca; iz paginiranja pa je razvidno, da ju izvirnik ima. Tega izvirnika in komentarja zraven pa ni in ni nikjer. Jako verjetno je, da je šlo oboje s spremnim pismom vred že za mejo. Po kakem potu, se ne ve. Po pošti najbrže ne, kajti naši vestni poštni uradniki nadzorujejo v sedanjih nevarnih časih ne samo inozemsko pošto, temveč po možnosti tudi domačo. — Ker se pa, kadar pri nas objavijo vsebino kakega državi ali celo državotvorni stranki nevarnega dokumenta ali njegov faksimile, kar vsipljejo ori-

ginalna spremna pisma od naslovov, kamor so bili ti dokumenti poslani, na naše pristojne ali nadležne oblasti, v navzočem slučaju pa takega pisma niso prejela, se lahko z vso sigurnostjo sklepa, da je bil dokument odpislan na silno rafiniran način in da je prišel v skrajno nevarne roke. Da se prepreči morebitna nesreča, ki preti kateri je že državnotvorni stranki in torej tudi obstoju države, in ker ne vedo, kaj ta rokopis oziroma njegov faksimile pomeni, so ga dali na najboljši stroje odtisniti in razposlati na različne strani, da tudi občinstvo pripomore k odkritju v zgodovini morda edinega slučaju veleizdaje.

Saj je stvar nemara popolnoma nedolžna, toda previdnost je mati modrosti (njen oče sicer ni znan, iz česar bi se dalo sklepati, da je bila mati že enkrat neprevidna) in pri nas smo skrajno previdni.

Ker tebe uganke in rebusi zanimajo — saj jih rešuješ, kadar jih vidiš kje v kakem časopisu — in imaš tih glavo za to, jaz pa ne, dam tebi tak posnetek faksimila. Morda prideš do časti in slave ali celo do gmočnih dmobrin z njegovo pomočjo. Jaz ti privoščim. Za moje mnenje pa nikar ne vprašaj.

S temi besedami mi je Munla Bekir izročil delikatni dokument, jaz ga priobčujem brez komentarja, ker nečem prejucicirati nobeni sodbi: — — — — — poln zaupanja v našo dobro stvar. Mislim, da naša stranka, stranka »sivih« (the Greys), ki smo jo krstili v svoji bistroumnosti za državotvorno, ni še nikoli tako trdno stala, kakor stoji danes, kajti za sabo imamo vso inteligenco, ki je iz vse duše prepričana, da je program naše stranke edino pravi. Ako smem verjeti svojim, do naslednjega vzdihva udanim privržencem, pred-

vsem svojemu prijatelju iz šolskih let Mr. Fishponder-ju dalje Siru Pedlar-ju, našemu finančnemu in trgovskemu strokovnjaku, in Mr. Puller-ju ter drugim — in mislim, da jim smem z mirnim srcem verjeti — in če gredo vsi volivci volit našo stranko, stranko »sivih«, nihče pa ne nasprotnih strank, nam je zmaga ne samo zagotovljena, temveč bo tudi sijajna in naš veliki mojster Sir Mac Preabedge nas bo pohvalil.

Mr. Joe Ottoman: Three cheers for Sir Crane!

Sir Crane: Še nekdo je, ki bi se mislilo, da sem ga kmalu pozabil, a ga nisem. To je lord great mayor Sir Littlebalt.

Mr. Joe Ottoman: Three cheers for Sir Littlebalt!

Sir Crane: Ne samo da je on naš pristaš, temveč je tudi najvišji upravni uradnik v našem dominionu ki je kot tak sicer vezan na določila zakona, toda on je kljub temu šel z vsem svojim aparatom na roko meni in našemu velikemu mojstru Siru Mac Preabidgeu ter našim političnim zaveznikom v Whitechapelu.

Mr. Joe Ottoman: Three cheers for Sir Mac Preabedge!

Sir Crane: Very well, three cheers for Sir Mac Preabedge! On je tisti politični genij, ki se mu je posrečilo z raznimi dokumenti in pričami razkriti rovarstvo proti našemu narodnemu in državnemu edinstvu, rovarstvo Irca Mr. O'Ready-a v Graveltown-u, ga spravi z njegovimi tovariši vred pod ključ, razpustiti njegovo stranko »rdečezelenih« (the red-green farmerparty) in udušiti njegovo časopisje. Res je sicer, da nam sodišča ne gredo na roko, toda čast, komur čast. Sir

Mac Preabedge in lord great mayor Sir Littlebalt (sebe tu nečem imenovati) bosta imela največ zaslug, da naši kandidati proderejo pri volitvah in da bodo vse opozicijske stranke, zlasti »črni« (the Blacks; clergy-party), »rdeči« (the Reds), »vijšjevi« (the Blues), »zeleni« (the Greens), izdajalskih »belih« (the Whites), »rdeče-zelenih« (the Red-greens) in stranske vseh drugih kombinacij sramotno propadle in pogorele. Zatorej: three cheers for Sir Littlebalt and Sir Mac Preabedge.

Klici: Three cheers for Sir Littlebalt, Sir Mac Preabedge and Sir Crane.

Sir Crane: Besedo ima lord mayor Sir Flyer.

Sir Flyer: Vse to, kar nam je Sir Crane povedal, je silno lepo, toda res ni vse. Taki optimistični govori, kadar smo sami med sabo, prav gotovo niso umestni. Glejte, jaz sem pristaš Sira Crane-a, oziroma stranke »sivih« (the Greys) ne samo iz prepričanja, temveč tudi zato, ker mi stranka daje ek-sistenco. Toda bodimo odkritosrčni. Vsi, ki ste tukaj zbrani, občujete samo s svojimi ožjimi pristaši in ste zato zaljubljeni v svojo superiornost. Jaz pa občujem tudi s pristaši drugih strank, med katerimi jih je (nič se ne jezite) dosti več, s katerimi se da o takih stvareh akademično razpravljati, nego pri nas, ki večinoma čitamo samo svoja strankarska glasila, predvsem »The Morning-prayer« in »The English Nation« in sveto verjamemo, da je vse res, kar je tam zapisano. Še celo tisto, kar zapiše Mr. Fishponder. Velikanska večina (če mi sploh smemo govoriti o kaki »velikanski večini«) el opozicionalnih časopisov ne upa čitati, ker se

Velik volivni shod S. L. S.

se bo vršil
danes, v nedeljo, ob 10 dop. v
veliki dvorani hotela »Union«.

Govorita: Kandidat SLS za Ljubljano
dr. Anton Korošec

in njegov namestnik
Franc Terseglav.

SOMISLJENIKI! Udeležite se vsi do zadnjega in pripeljite s seboj svoje prijatelje! Unionova dvorana mora biti napolnjena do zadnjega kota!

Poglavarji »Slovenskih narodnih straž«!

Dodatno k odredbam naročam, da zavzamete danes dopoldne točno ob pol 10. uri svoja določena mesta.

NACELNIK.

Mekinc je sicer tajil svoje dejanje in se izgovarjal, da je šel ves čas v sprevedu pred magistrat in se ni oddaljal iz vrste, kjer je korakal v prvi vrsti poleg Ferdo Kranjca. V resnici je tudi ta kot drugi ostali Orjunci tovariši potrdili, da je šel Mekinc z njimi v vrsti in da ga niso izpustili izpred očesa in podobno. Vendar sodnija ni mogla verjeti njegovim tovarišem, ker sta Hlebec in ga. dr. Lemeževa brezdomno spoznala Mekinca pri napadu. Mekinc pa se je tudi sam izdal s svojimi pismi, ki jih je hotel utihotapiti iz preiskovalnega zapora med svojim perilom na svojo ženo in na svojo zagonovnika, pa so bila ta pisma prestežena. Zanimivo je tudi, kako se je Mekinc takoj pri prvem zaslišanju skliceval na ženo in njeno prijateljico Velko Ekerjevo, slušateljico univerze v Ljubljani, da je šel z njima naravnost pred magistrat. Toda niti žena niti Ekerjeva niste mogli izjaviti, da ste šli z Mekincem, niti ga niste videli. Tako je pričala Ekerjeva pred policijo 5. junija 1924. Dne 25. junija 1924 pa je na sodnji izpovedala, da ne ve, kako da je pred policijo tako pričala, pač pa da je v resnici videla Mekinca in da je ves čas šla poleg spreveda, v katerem je šel Mekinc. Mekincova žena pa se je pričevanju pri sodnji raje odpovedala.

Pri takih okoliščinah je sodnija morala še bolj verjeti pričevanju Hlebece in dr. Lemeževe in je obsodila Mekinca na težko ječo 6 mesecev, poostreno s postom in trdim ležiščem in temnico, plačilo stroškov kazenskega postopka in plačilo odškodnine zasebnemu udeležencu dr. Lemežu za razbito pohištvo.

Hektografična zmes

Sapirograf aparati in črnilo v vseh barvah
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5

Elitne zabave

In druge boljše zabave zahtevajo smoking-frac, ki ga lahko po najmodernejšem kroju iz finega angl. sukna in po zelo nizkih cenah dobite pri trdki

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

boji, da bi je »ne zmešali«. So pri nas tudi ljudje, ki se tega ne boje, a se nas držijo, le zaradi kruha in dobička; taki ljudje pa niso zanesljivi. Imamo torej potemtakem dosti pristašev, ki jim ne smemo zaupati.

Klici: To ni res! Ven vrzite pesimista in omahljivca.

Sir Flayer: Gospoda! Dajte si vendar dopovedati. Pri volitvah bo naša stranka propadla in bo izgubila tudi mandat v City, ki ga je do sedaj imela. Če hočemo stranko ohraniti, moramo razmišljati o vzrokih, ki so jo privedli do propadanja. Po mojem mnenju je vsega kriv Sir Crane.

Sir Crane, mr. Fishponder: To ni res.

Sir Flayer: Ne vem, zakaj se slepite. Poglejte vendar malo v zgodovino stranke. Kakor veste, sta stranko ustanovila Mr. John German in Mr. John Hiller kot narodno stranko in pod njima je stranka zacvetela. Ko pa je nastopil Sir Crane s svojimi prijatelji, je stranka začela propadati in se je razdelila v »cockboys« in »aldermen«. Prelom pa takrat še ni bil oficijelen, a je kmalu po smrti Mr. Germana postal in »aldermen« so ustanovili svojo stranko pod starim imenom. Poleg teh dveh pa je nastala še stranka »višnjevi« (the Blues), četrti pa so prestopili v stranko »belih« (the Whites). Sir Crane, da si opomore, je ustanovil tudi sekcijo »zelenih« v okrilju svoje stranke, ta sekcija pa danes nastopa pod vodstvom Sira Flayera kot samostojna stranka. Zadnje čase je začel Sir Crane s pomočjo svojih kratkovidnih ljudi postopati na neke posebne manire, ki jih ljudje niso pričakovali in si jih tudi ne pustijo dopasti. Obrnili so se na so-

Visokošolskemu dijaštvu.

Komur se dogodki ob zadnji svetovsavi slavnosti na univerzi v Belgradu zde neverjetni ali neumljivi, ta naj vzame v roke brošuro, ki je izšla z naslovom: »O studentskem zboru, držanom na Vvedenje, 4. decembra 1924, na Univerzitetu, i onome, što je zboru sledovalo.« Brošura je ponatis uradnega poročila o teh dogodkih, ki ga je ministru prosvete poslal rektor univerze, Pavle Popović. Obsega sledeče dele: 1. opis dogodkov na dijaškem zborovanju na univerzi; 2. opis dogodkov na ulici; 3. opis dogodkov v stari zgradbi univerze (kamor je žandarmerija udrila za bežetimi dijaštvom); 4. specifikacijo priloženih 56 protokolov in potrdil; 5. pristavek s sklepi univerzitetnega sveta v Belgradu.

Rektor pravi v tem poročilu: »Zborovanje je bilo pravilno sklicano, z dnevnim redom, ki ga je rektor odobril (prošnja za dovoljenje zborovanja in rektorjevo dovoljenje v prilogi). Zborovanja so se udeležili samo visokošolci. Edina izjema je bil Mihajlo Marković (s priimkom »Era«), ki ni niti reden niti izreden slušatelj univerze v Belgradu (izjave vseh šest fakultet univerze v Belgradu priložene). Zborovanje — ki je bilo sklicano za 10. uro predpoldne in ki je trajalo približno uro, in katerega se je udeležilo kakih 300—400 slušateljev (gl. izjave Milivoja Lozanića, rednega profesorja, Miloja Vasića, rednega profesorja, Miloja Protića in drugih) — je poteklo mirno in v redu, kar potrjujejo izjave rednih profesorjev Bogdana Popovića, Miloja Vasića, Milivoja Lozanića, asistenta Miloja Protića, tajnika filozofske fakultete Iva Tomovića, služe univerze Dragoljuba Baranića in še drugih.«

V tem stilu nadaljuje rektor svoje poročilo, obsegajoče v tisku 14 strani velike osmerke: vsaka trditve se potrjuje z izjavami verodostojnih prič. Ko so dijaki po končanem zborovanju deloma hoteli odnesti rezolucije rektorju v Grand Hotel, deloma pa oditi na korzo — bil je praznik in lep dan — so naleteli naenkrat v neposredni bližini univerze ulico, zaprto z žandarmerijskim kordonom, ki je imel puške po komandi »Gotovs! Sledilo je obojestransko prerekanje, naenkrat pa je počil strel ali dva — o katerih pa nihče, niti policija, ne trdi, da iz vrst dijaštva —, kar je bil signal, da je žandarmerija navalila na dijaštvo, ki je v paniki, nastali vsled strela, začelo bežati nazaj v univerzo. Ne samo da je žandarmerija bežeče dijaštvo po nepotrebnem pretepla (nje naloga je bila samo, preprečiti ulično demonstracijo, ki pa ni bila nameravana!), zgodile so se naravnost neverjetne reči: vsučiliški profesor priča, da je videl, kako sta dva žandarja držala dijaka, tretji pa razbijal po njem in mu klical: »Ovo ti je od države!«, žandarmerija je za bežečim dijaštvom vdrla celo v poslopje univerze z revolverji v rokah! Za to ni imela nobenega povoda, ker so se dijaki v avlo univerze skušali samo rešiti pred njenim divjanjem. Če je mislila, da ima povod za vstop na univerzo, bi morala prej v ta namen dobiti dovoljenje od sekretarja univerze, ki je bil v poslopiju, ali od starejših profesorjev, ki so ravno tako bili v poslopiju. Brez dvoma je imela pravico, da se brani pred izgrezniki, ki se ž njo ruvajo ali dvigajo proti nji revolverje (dasi ni noben tak slučaj dokazan!), toda v nobenem slučaju bi ne smela streljati v gnečo in na slepo. V njenih brutalnih dejanjih se je posebno občutila neka mrznja do

dijaštva in preziranje univerze, kar je treba posebej obsojati. Če bi bilo šlo za trgovsko ali katero drugo mladino, ali za katero drugo ustanovo in ne univerzo, bi vseh teh brutalnosti in te mrznje ne bilo. Zato zahteva univerza, da se odgovorni policijski organi primerno kaznujejo zaradi kršenja nedotakljivosti univerze in zaradi neodpuslji-vega ravnanja z dijaštvom. Na univerzi je bila prelita kri in za to mora nekdo biti kaznovan. Univerza zahteva nadalje, da se policiji enkrat za vselej prepove vsako tako brutalno ravnanje z dijaštvom v vseh enakih slučajih, ako bi se po nesreči dogodil, in da se dajo zanesljiva jamstva, da se kaj takega v bodoče več ne bo zgodilo. Zato izraža rektor upanje, da bo minister prosvete z veseljem sprejel te opravičene zahteve in jim poskrbel izvršitev v najkrajšem roku. Tem bolj zato, ker je prepričan, da je minister ravno tako kakor cela univerza uverjen, da morajo pristojna mesta z zakonom zajamčene pravice vseskozi spoštovati.

Univerzitetni svet belgrajski je v svoji seji 20. dec. 1924 sprejel poročilo rektorja ministra in njegove zaključke za svoje, prepričan, da je enakih misli z njim tudi ves učiteljski zbor. Obenem je globoko obža-

loval dejstvo in energično protestiral proti temu, da je policijska oblast tako brutalno ravnala z dijaštvom, posebej še zato, ker je težko kršila v zakonih zajamčeno nedotakljivost univerze. Izjavil je svoje pričakovanje, da bo minister prosvete storil vse potrebno, da se odgovorne osebe za svoja dela po zakonu kaznujejo.

Podoba pa je, da niti rektorjevo poročilo in njegovi predlogi, niti apel univerzitetnega sveta — kar je vse merilo na to, da se univerza in njene pravice zaščitijo — ni imel zaželjenega uspeha. Saj se je vse skupaj obračalo na ministra prosvete, ki ga je baš ob tem času v londonski »The Slavonic Review« Scotus Viator označil kot spretnega učenca nasilnih budimpeštanskih metod (1924, str. 459, v poročilu o notranjepolitičnih razmerah v naši kraljevini). Belgrajski visokošolci, ki ga poznajo od blizu, so ga na svetovsavi slavnosti označili z besedami, ki so bile nekoliko bolj krepke. Komur se te besede zdijo prekrepe, ta naj pazno prečita tukaj omejeno brošuro, ki ni samo zanimiva slika kulturnih razmer, v katerih živimo, ampak tudi zanimiv prispevek k biografiji našega ministra za — prosveto.

Volivno gibanje.

Ekspozitura dr. Žerjava — pri žel. ravnateljstvu v Ljubljani.

V petkovi številki »Jutra« čitamo kar dva slaspospeva na Žerjavovega eksponenta pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani g. dr. Borka. Zanimiv je med drugim sledeči stavek: »Ko so morali slovenski tigri v svoje kletke nazaj, je vlada Narodnega bloka postavila dr. Borka zopet na staro mesto.« Pravilno bi se moralo glasiti, da je dr. Žerjav hotel takoj imeti v Ljubljani g. dr. Borka, pa ni šlo. Še pri otvoritvi ljutomerske železnice je prometni minister Stanić izrecno povdaril, da se pri ravnateljstvu v Ljubljani ne bo izvršila nikakva sprememba in se do sedaj tudi ni. G. dr. Borka je prišel nazaj le, ker je prejšnji direktor g. Vrečko »prostovoljno« odstopil, vsaj tako so poročali žerjavovi listi. Le malo manj domišljavosti o moti »Narodnega bloka« ali pravilno o »Jutrovcih« pri radikalnem ministru Staniću! Kako je pa g. Vrečko »prostovoljno« odstopil, o tem se bomo pa morda o priliki še pomenili.

»Jutro« hvali g. dr. Borka kot posebnega »strokovnjaka«. Ko bi čitatelji »Jutra« le videli koliko zabave in pomilovalnega smeha napravlja uradništvu pri ravnateljstvu njegovo delovanje, ki čitajo na aktih razna duhovita navodila in »strokovne« opazke. Jasno je, da je treba marsikak akt pred volitvami po njegovem ukazu »dobrohotno«, »po možnosti ugodno« itd. rešiti! Toda uradništvo pa dobro ve, da je treba akte reševati za vse

enako pravično. Ali res misli gospod ravnatelj, da bodo samo taki prosilci kaj dosegli, za katere se zanima dr. Žerjav? Ali je treba prošnje »dobrohotno« in »ugodno« rešiti samo takrat, kadar to ravnatelj želi? Takega postopanja pošteni slovenski uradniki niso navajeni, ker jim je zakon in splošna dobrobit smernica za njihovo uradovanje. Sicer si pa vsak lahko misli, da so vse slične opazke na aktih namenjene samo za javnost, kajti akti romajo iz rok v roke in potem se lahko zve, kako se ravnatelj »zavzema« za osebo. Zato se ga pa potem lahko tudi na volivnem shodu v kazini posebno pohvali, da bo ves svet navdušen za dr. Žerjava, ki nam ga je podaril. Čitatelji »Jutra« naj pa vedo, da ima g. ravnatelj tudi take akte, ki niso namenjeni za javnost, na katere gotovo ne napiše »dobrohotno« in »ugodno« rešiti v prid oseba. Ali so morda akti o številnih premestitvah, ki so se sedaj izvršile, romali brez njegovih opazk v Belgrad? Kdaj je železniški odbor sklepal o imenovanju novih postajnih načelnikov, saj vendar § 32 Uredbe o organizaciji ministrstva za promet še velja? Sedaj samo še čakamo, kdaj bodo »dobrohotno« in »ugodno« na povleje Žerjavove stranke prišle upokojitve »p. v.« (politično nezanesljivih) uslužbencev, kakor je to pri raznih ravnateljstvih že v polnem teklu. Morda bodo pa take dobrote delili šele po 8. februarju, železničarji bodo pa že 8. februarja povedali, da ne potrebujejo nobenih dobrot po Žerjavovi in ravnateljjevi milosti, ker imajo svoje pravice zajamčene za vse

Dr. Žerjav in Slovenija.

konu o drž. prometnem osebju, katerega bo pa nova vlada temeljito očistila raznih paragrafov, ki jih vose Pašić-Zerjavovo vlado ni bilo mogoče ertati.

Poglavje o g. dr. Borku s tem zaključujemo. Njegove osebne zaupnike, svetovalce in strokovnjake imamo pa zabeležene, da se pozneje pri obračunu ne bo kaj zmešalo.

Zaupna pisma SDS.

II.

To pismo je pisal naiven kandidat nacionalnega ploha svojemu agitatorju. Agitator ga je v naglici pozabil na mesarskem shodu pri Košaku, kjer ga je našel naš somišljenik. Glasi se pa takole:

Dragil

Vem že sam, da je najtežavnejše debatirati z uradniki. Med nama povedano je istina, kar so klerikalci trdili, da uradniki le »žro in žro«. Pa kaj se da pomagati. Povej jim na shodih, da se je stranka JDS vedno zavzemala za uradniško vprašanje in da je vse storila za nje, stranka SLS pa je delo onemogočala in se sploh za uradniško vprašanje ni brigala. Gre le za to, da dobimo uradnike na svojo stran, nekateri imajo velik vpliv. Če te kdo na shodu interpelira radi uradnikov, moraš pač reči kako silno stranka JDS simpatizira z uradniki in da bo vse strune napela, da se jim difference takoj izplačajo, če dobi nacionalni blok večino. Seveda je to nemogoče, pa to med nama — od kod naj pa dobimo 1 milijardo 500 milijonov Din? Glavno je, da zatrdiš uradnikom, da če volijo nacionalni blok, dobe difference, če ne — pa ne. — Sicer pa le postopaj z uradniki malo bolj »od zgoraj«. Kaj pa če uboga para? Če ti kdo na shodu uradnikov le najmanj ugovarja, naznani ga meni, bomo takoj napravili kratak proces!

To v ravnanje!

Tvoj

Zdravol
N. N.

V Sloveniji ni terorja. Vlada je odstavila župana iz Kanderš pri Vačah. G. župan Janko Zajc nosi to krivdo v očeh narodnega bloka, da je zvest pristaš SLS. Kakor povsod, bo tudi tu dobro vplivalo nasilje na volivce. Sedaj ve vsakdo, kaj ga čaka, če bi zavladali teroristi za delj časa.

Ze naprej sijajni shodi. V Ihanu so zvedeli, da misli kričavi Kokalj skupno z znanim Karbom napraviti shodek. Ker niso niti vprašali za prostor, so jim odpovedali že naprej. Pošteni Ihanci ne preneso, da bi prihajal med nje sejat razdor kak žerjavovec. Gremo staviti, da se bo čitalo v »Jutru« o sijajnem shodu SDS v Ihanu!

Vse je odpovedalo. Z dežele dobivamo vedno več pisem, da zaupniki SLS ne dobivajo pošte. Včeraj smo vse dopolne telefonirali in na vse pretege, pa nismo več priklicali kot gospodično v centrali, ki se je kratko oglasila in — konec je bilo. Nismo več izvalili glasu iz aparata tudi če smo zvonili pol ure. — Prišel bo čas, ko bomo mi odpovedovali.

Odlikovanja. Gospod okrajni glavar za ljubljansko okolico je delil včeraj svojim županom volivne kroglice. Poleg kroglice pa je gospod glavar izročil vsakemu županu ukaz, da morajo sklicati vse svoje občane, kar jih leze in gre, na veliko slavnost ob tej in tej uri tam in tam. Takrat se bo pripeljal gospod glavar in bo slovesno pripeljal zaslužnim možem dotične občine odlikovanja za zasluge. Po večini so to zasluge, ki so jih izkazali možje »naprednemu gibanju« v zadnjem volivnem boju. Gospod glavar bodo vse to pripenjanje izvršili v nedeljo in ponedeljek na praznik, da bo moglo čim več ljudi prisostvovati. Žerjav misli, da se bodo ljudje divili zaslužnim možem, šli vase in iz poželjivosti za »zaslugami« volili po svoje. Mi prav privoščimo vsem možem odlikovanja, toda, da je to pripenjanje izpremenjeno v volivni shod za žerjavovce, to je kar hočemo povdariti.

Zapr — ni zaprt. »Jutro« in njegova kupljena gospodarska ideja s posebno naslodo objavljata, da je Kamenarovič, ki je svoj čas »mladinom« povzročil precej neprijetnih uric, v Trstu v preiskovalnem zaporu. Konstatiramo, da neki »visok gospod« ni zaprt, ker se mu je posrečilo, izposlovati od krone svojo pomilostitev! Nadalje konstatiramo, da podpredsednik in administrateur délégué neke slovensko-hrvatsko-židovske banke ni zaprt, čeprav je bil leto dni v kazenski preiskavi radi obdolžitve goljufije, ker je bila preiskava — ustavljena —!

Medno pri Medvodah. Tuktaj žerjavovci farbajo kmete, da jim bo Žerjavskomandiral postajališče. Prihodnjo sredo bo prišla k nam menda cela komisija, ki bo merila in določila, kje bo stala nova postaja. Pametni ljudem ni treba dopovedovati, da je to samo volivna farbarija žerjavovcev. Vendar se najdejo nekateri nezavedneži, ki žerjavovcem še kako besedo verjamejo. Tem dopovejte, da žerjavovci še nikdar niso držali besede.

Št. Jernej na Dolenjskem. Trije sijajni shodi dr. Rapeta. Prvi v Št. Jerneju pri Poljancu. Dvajset jih je bilo in nič več. Prav lepo jih je bil povabil in

vendar je moral bežati. — Drugi shod v Vrhpolju. Samo »Domovino« je neke med potjo oddal in šel naprej. — Tretji shod v Mihovci. Dva cela moža sta bila tako usmiljena, da sta ga poslušala; od teh eden republikanec, drugi od samostojnih.

Politične vesti.

+ Vprašanje. Ali je »Jutro« in njegovim informatorjem znano ime nekega collonella Garibaldija? Ta bi namreč mogel dati točna pojasnila o izdajstvu naših mejnih interesov Italiji! Posebno o odstopenitvi gozdov (Javornik, Windischgraetzo-va posest itd.) ob naši meji proti Italiji, kakor tudi o veliki kompenzaciji pri Kastvu? »Jutro«, govori!

+ Ferad beg Draga zaprt. Policija je 30. januarja popoldne v Skoplju aretirala voditelja džemijeta Ferad-beg-Drago. Prepeljali ga bodo v Kosovsko Mitrovico. Zaprti so tudi tri črkostavce, ki so bili zaposleni v tiskarni, ki je izdajala turški list »Mudja Fede« (»Zakonita borba«), da onemogočijo izhajanje lista.

+ Belgrajsko vseučiliško dijaštvo in Pribečević. Okoli 50 vseučilišnikov in pristašev Pribečevića so organizirali akcijo, da sestavijo posebno spomenico na rektorja belgrajskega vseučilišča, v kateri bodo zahtevali stroge kazni za vse, ki so se udeležili znanih demonstracij proti Pribečeviću na dan svetosavske proslave. Spomenico nosijo Pribečeviću pri-ganjači med dijaštvom od dijaka do dijaka na podpis. Kdor ima štipendijo, pa se brani spomenico podpisati, pride na »črno listo« in izgubi štipendijo. Ta umazani pritisk na lačne dijaške želodce obsojajo vsi vseučiliški profesorji in dijaki. Protestu svojih belgrajskih tovarišev se bodo pridružili tudi slovenski vseučilišniki, zlasti oni, ki imajo volivno pravico, in bodo kot svobodni akademiki s svojim glasovanjem na dostojen način krepko obsodili tiranijo, ki jo uganja današnji minister prosvete tudi na vseučiliščih. Visokošolska mladina je stala vedno v prvih vrstah borcev za pravo svobodo in resničen napredek in ni nikdar in nikjer odbravala nobenega nasilja.

+ Napad na dr. Krafta in inozemstvo. O napadu na dr. Krafta poročajo vsi veliki listi, nemški in nemški, in vsi obsojajo nasilne metode sedanjega režima. Glasilo vojvodinskih Nemcev »Deutsches Volksblatt« temu splošnemu svetovnemu mnenju primerno ugotavlja, »da vlada že sedaj čuti težke posledice tega čina, ker je napad na dr. Krafta in korak nemškega poslanika povsod izzval velikansko ogorčenje. Danes v celia Evropa, kako naj cenijo današnji režim in splošnemu mnenju Evrope se tudi režim Pašić-Pribečević trajno ne bo mogel upirati.

+ Kandidat mažarske stranke težko ranjen. V stanovanje Ivana Varge, kandidata mažarske stranke za Vojvodino v Somboru, so ponoči vdrli »neznani« ljudje in ga neusmiljeno pretepli. Ivan Varga je na glavi težko ranjen. Napadalcu so razbili tudi pred hišo stojič avtomobil, s katerega so odnesli raznih stvari v vrednosti 40.000 Din, potem pa so izginili v temi.

+ Volivni teror v Bosni. Kakor poročajo iz Bosanske gradiške, iz Veljuna in Banjaluke, so zaprti v teh okrajih precej zemljoradnikov, da jim onemogočijo agitacijo. Ravna pa z njimi precej nečloveško. Okna pri zaporih so odprta, da zaprte zebe, ponoči jih pa vrhtega gonijo na dvorišče, da tam prezbajajo. Ko so hoteli zaprti zapreti okna, so jih sneli. Zemljoradniki so nad takim postopanjem zelo razburjeni.

Dopisi.

Usoda naših fantov v Macedoniji. Moj sin je služil pri 26. pešpolku, mitr. četa v Strumici, Macedonija od leta 1923. In bi v oktobru leta 1924. odslužil kaderski rok. V začetku oktobra mi je sporočil, da je oboel na malariji, toda nič hudega sluteč, me je prosil, da mu naj pošljem par dinarjev za priboljšek, na kar sem mu obratno poslal 100 Din težko prisluženega denarja. Dne 14. oktobra me silno iznenadi brzojav od nekega prijatelja vojaka, da je videl v Skoplju na pokopališču sveži grob z vojaškim križem in sledeči napis: Franc Jerina, redov 26. pešpuka, mitr. četa itd. Takoj po prejetju te žalostne novice sem pisal priporočeno na komando omenjenega polka, če je resnica. Toda čakam in čakam zaman. Pisal sem ponovno, do danes petkrat, v odgovor sem prejel dopis nekega ondočnega narednika, da je moj sin res umrl, denar da so pa odposlali v bolnico. Na dopisu ni bilo nikakega pečata komande, istotako ne »d komandanta. Zaradi tega se mi zdi sumljiv. Pisal in poizvedoval sem potem poštne uprave radi pošiljatve 100 Din, naker sem dobil sporočilo, da je bil denar sprejet na komandi omen. polka dne 11. oktobra 1924. Od drugih njegovih prijateljev sem zvedel, da je zbolel moj sin v začetku oktobra, in da se je z njim ravno, kakor z drugimi bolniki, to se pravi, skrajno nemarno. Odpremili so ga v bolnico 10. oktobra, ko je bil že popolnoma onemogel, in v priboljšek so mu dali pol kosa trdega komisa. Pričakujem uradnega obvestila že skoro 4 mesece, toda ni duha ne sluha. Kam se naj obrnem, da dobim natančne podatke? Zatorej vprašam ponovno, kakaj mi komanda 26. pešpolka uradno ne odgovori na mojih pet prošnj? To je pač mogoče edino pod selanjim režimom. V najkrajšem času ima odriniti drugi moj sin pod vojaško suknjo in me srce boli, ker vem, da ga bodo kakor druge slovenske mladeniče poslali v Macedonijo. Zakaj ne bi naši slovenski mladeniči služili v domačem kraju? — Anton in Marija Jerina, Dol. Logatec.

Z Viča. Naša velika občina poleg Ljubljane je danes brez župana. Kdo je temu kriv, je jasno, gotovo je nehoti povedal pri zadnji občinski seji samostojne Knez. Dva dni je namreč vladna komisija revidirala občinsko upravo na Viču, pa ni našla nič takega, da bi moral biti odstavljen župan g. Gale. Pa pride Knez in pove javno, da mu je glavar Ferjančič vsled nereda na občini že v ponedeljek ponudil gerentstvo, torej že prej, nego se je zaključila revizija, da skoro že prej, predno se je dobro začela! O čudo! Mi najprej iščemo, potem pa lahko najdemo ali pa tudi ne. Liberalci pa je brez iskanja našel nered. Do zadnje seje še nismo čuli kaj takega! Pa pogledajmo še nadalje to zanimivo odkritje! Nam je znano, da je liberalci Knez hodil cel teden ob uradnih urah iz tovarne v Ljubljano, gotovo ne se sprehajati, ampak nekaj iskat in našel je, česar vsa komisija ni mogla najti. Srečen človek, ta veliki prijatelj delavstva, ki je rekel, da se občinski denar zapravlja, če se oblačijo raztrgani otroci in podpirajo brezposelni. Kdor bi torej rad kaj našel, naj se le nanj obrne in gotovo mu bo izrekel za njegov trud pohvalo, kakor je to storil G. Lintnar z besedami, dobro ste naredili. G. delovodja Knez, mi se poznamo. Vi radi iščete, preveč iščete izven tobačne tovarne. Ali se to godi z dovoljenjem g. ravnatelja Mandelja ali ne, nam ni mar, vemo pa, da vaši pogostni dopusti niso v skladu z državno službo. Svetujemo vam, porabite uradne ure za svoj posel in v prihodnje manj iščite, da se o vas ne uresniči občeznani pregovor: »Kdor drugim jamo koplje, lahko sam vanjo pade«.

Krško. Ministrova parada. Resnici na ljubo povemo, da je veliko število županov manj-

kalo pri uradni paradi pri »srečnem poglavarju«. Ko pa je malo število udeležencev gledalo krške uradniške in neuradniške purgarje v cilindrih in brez cilindrov, kako klečaplajo okoli Njegove Visokosti, in kako težko čakajo, da zasedejo pri obedu prve sedeže in sežejo po prvih hotelskih porcijonih, ki bodo enkrat brezplačni, so ostali kar spodaj v gostilni za kmečke goste. Med temi smo opazili župana z Rake in Tržišča, pa tudi nekaj »naprednih« povablencev, med njimi vrlega »starega mačka« iz R. Ko ga župan vpraša: »Zakaj pa nisi šel na banketo?« mu pametno odvrne: »Ne maram, da bi mi kdo očital, da sem za ljudske denarje žrl.« Zdaj pa pomislimo, kako je »Jutro« očitalo našemu kandidatu, g. Sušniku, da je na Raki »ministrsko plačoval«, ko je plačal nekaj litrov vina razskemu pevač »mu zboru, ki je zapel zvečer nekaj lepih dolenjskih zdravil!« — Težko čakamo 8. februarja, da zapojemo zmagovalno pesem naši SLS!

Volivni banket v Novem mestu. Dne 29. januarja t. l. smo imeli v Novem mestu veliko slovesnost, ker so prišli počastiti nas Dolenjce sam gospod minister Žerjav. Gospod minister so v Vindišarjevi gostilni v Kandiji naročili »banketo«, na katerega so povabili do 60 oseb. Odzvalo se jih ni niti 20. Ko je začela popoldne prihajati »napredna« gospoda v visokih cilindrih, so naši ljudje vpraševali, ali bo kak shod ali kaj. Eden izmed gospodov je odgovoril: »Noben shod, ampak banket!« In res, jedli so in pili do 7. zvečer, ko je začela nekateri že glava boleti in so rekli: Dosti je tega! Začeli so odhajati. Enemu izmed gospodov je na cesti padel cilindar v blato. Začel je preklinjati ministra, zakaj ga je tako vpijanil, češ raje bi mu izplačal tisto razliko, ki jo imajo državni uradniki dobiti še za nazaj. Od Žerjavovega vina ga pa sedaj le glava boli. — Štemburjev očka so bili tudi zraven; seveda, zakaj bi ne šli, ko imajo zeta za župana. Gospodom profesorjem pa tudi ni zameriti, če so se odzvali vabilu; dobro je, če se pri tej draginji dobi kozarec vina. Najmenitnejša asistenca pa je bil na ministrovem banketu gospod glavar. Ko je bilo vse končano, so prinesli iz gostilne na ministrov avtomobil, ki je bil ves čas čakal, blagajno; v avtomobil sedelo gospod minister, glavar in še en spremljevalec, pa se odpeljejo. Ljudje so jim želeli srečno pot — enkrat za vselej. Žerjavov v Novem mestu nič ne potrebujemo. To je mogel minister Žerjav videti tudi iz zastav, ki so visele njem na čast: bilo jih je celih sedem! Torej, gospod minister — v Novem mestu za Vas ni kruhal!

Radovljica — eldorado Žerjavovskih premestitev. Izmed vseh krajev na deželi utegne doseči, če bo šlo tako naprej, naša Radovljica rekord v režimov. premestitvah. Premestitve so: Orožniški kapetan Palčič, orožnika Oberstar in Črnuha, vladni tajnik dr. Vidic, finančni komisar dr. Orel, starešina oddelka finančne kontrole Miakar in preglednika Rekar in Suštar, nadučitelj J. Plenčar in učitelj V. Grunduar, načelnik postaje Fr. Ramovš in pismonoša Rajhman. Pobudo na vse te premestitve daje naš oče »tajnik dr. Žerjavac« kar s brzojavkami, ki se glase: »Premestitev se mora izvršiti takoj z vsemi sredstvi!« Med premestitvami jih je 10 oženjenih, ki bodo morali sedaj živeti ločeni od svojih družin. Posebno značilna je premestitev pismonoše Rajhmana. Dokler je živel ravnatelj dr. Debeljak, oče tajnik s svojim predlogom niso uspeli. Ko je nastopil službo njegov namestnik, so se oče tajnik takoj prodrli. Mož je imel 2 leti bolno ženo, ki mu je umrla in mu zapustila 3 otroke. Z njimi se mora sedaj sredi zime seliti. Za te premestitve se posebno navdušuje »naš« »ostilničar, ki povsod pripoveduje, da je tako prav in da bodo prišli še drugi na vrsto. Mož misli, da agitira s tem za dobrobit Radovljice, pa agitira le za načrt blejskega graščaka Kendelja, ki obljublja Blejcem, ako bo izvoljen dr. Žerjav, okrajno glavarstvo in okr. sodišče na Bledu. Da gremo z duhom časa naprej, odreja okr. glavarstvo hišne preiskave pri naročnikih »Republikanca«. Dvema naročnikoma so preiskali domove, ter ju potem poklicali na okrajno glavarstvo v zaslizanje. Oba sta se čudila, da ju preganjajo, dočim »Republikanec« v Ljubljani svobodno izhaja. Pač je duh časa tak!

Križe pri Trzinu. (Kako je Wilhelm Bal-tičev odstavil našega župana.) Kakor je »Slovenec« že omenil, je o priliki dr. Žerjavovega shoda v Trzinu šla v Trzin deputacija štirih mož, ki jo je g. ministru predstavil trški župan Lončar. Dne 27. januarja t. l. pa je naš župan dobil odlok, ki se glasi: »Pri reviziji občine Križe, izvršeni dne 20. jan. t. l. je strokovna rev. komisija ugotovila velike neredne in mnogo nepravilnosti v računskem, denarnem poslovanju in obč. gospodarstvu. Uradno je ugotovljeno, da je občina Križe ena najzanimivejših izmed vseh občin tuk. pol. okraja. Zato razpušča veliki župan ljubljanske oblasti z odlokom od 24. jan. 1925 br. 386/1 na podstavi § 99. obč. reda občinski odbor občine Križe in odreja, da ima začasno prevzeti tekoče občinske posle gerentstvo. Za gerenta je imenovan Ant. Oranič, posestnik, Križe.« — Tako nas je torej obsodil veliki župan dr. Baltič. Prizadevanja trziškega Lončarja in drugih pomagačev pri Žerjavu in Baltiču niso bila zastoj. Danes denunciacije v naši deželi nekaj veljajo in tudi nesejo —

**ZAKAJ TAKO TEČETE,
KO DOBITE VENDAR**

**ZLATOROG MILO
V VSAKI TRGOVINI!**

drugega ne, pa vsaj odlikovanje. — Kaj pa »neredi« in »nepravilnosti« v naši občini? Občina Križe ima svoj denar naložen v hranilnici kmečkih občin v Ljubljani. Rev. komisija je izjavila, da je to protizakonito, ker občina ni imela da je dovoljenja velikega župana. Tega dovoljenja pa ni treba, ker je imenjena hranilnica pupilarno varen denarni zavod. Razen tega se je našla pri seštevavanju pomota, ki je pa ni zakrivil župan, marveč rev. komisija, sestojeca iz enega pristaša SLS in dveh pristašev narodnega bloka. Dajmo komisiji ni bilo prav, da je župan delil nepore ubožcem tako, kakor je sklenil obč. odbor. — Ugotavljamo, da je dr. Tekavčič je pred tremi meseci hvalil trški občinski odbor, da je delaven in da dobro gospodari. Predsednik rekrutne komisije je povodom zadnjih naborov izrazil županu priznanje, kako izvrstno je uredil rekrutni spisek in da je kriška občina ena izmed najboljših. Delo je samo hvali. Vprašamo: kdo je popravil ceste in uravnal vode, kdo gradil mostove, kdo pridobil lov Vojvodin boršt, kdo se potrudil, da ima občina Križe v trški občini prost pelec (gramoz)? Kdo je ustanovil pošto v Križih, kdo obrtno nadaljevalno šolo, ki ima 70 učencev? To je delo prejšnjega »klerikalnega« občinskega odbora. Pri zadnji seji je nekdo predlagal, naj se taksa, ki bi morala biti plačana, opusti; potem se je pa prav tisti kel pritoževal dr. Žerjavu, dasi je bil dotični sklep pravomočen in od velikega župana potrjen. Toliko pa danes; v kratkem pa kaj več.

Jefica. »Izborno« obiskani shod je imel blokaški kandidat Zebal pri »Ruskem carju« na Ježici v sredo 28. t. m. Od domačih samostojnih demokratov jih je bilo navzočih 5, rec. pet, vsi drugi Žerjavovci so bili iz Ljubljane. Večino zborovalcev so pa tvorili opozicijonci, posebno SKS je bila močno zastopana. Prišel je celo njen tajnik Bukovec iz Ljubljane. Bali so se blokaši zelo, ker so postavili pred vhod močno stražo ljubljanskih fantalinov, oboro-

ženih s palicami in bikovkami. Na shod je prišel tudi odposlanec okr. glavarstva in privedel seboj 8 orožnikov. Shod je bil torej opremljen z vsem, kar spada k shodu vladne stranke. Shod je otvoril Zebal sam z jecljajim glasom. Ko je začel razvijati svoj gospodarski program, so začeli padati medklci, zborovalci so se smejali, ker se je gospod kandidat pri vsem drugem stavku zaletel in popravljal. Smeh in medklci niso hoteli prenehati. Odnehati je moral g. Zebal in prepustiti svoje govorniško mesto govorniku opozicije Bukovcu, ki je imel vse samostojne kmete na svoji strani in tako žel pritrjevanje večine zborovalcev. Prvotni demokratski shod se je izpremenil v shod SKS in se tudi kot tak končal. Precej zabave je bilo tudi, ker je odposlanec okr. glavarstva delil opozicijonalcem na medklce ukore in jih slednjič popolnoma prepovedal. Sedaj hodijo pristaši opozicijonalnih strank po Ježici in tuhtajo, proti kateremu paragrafu našega ali srbskega kazenskega zakonika so se z medklci kot takimi pregrešili.

Črni graben. Nek pisun piše v »Kmetijskem listu«, da je cela fara že sita župnika, da že komaj čakajo, da bi jo odkuril proč; resnica pa je, da so v celi fari samo tri hiše, ki si to želijo in bi sploh najrajši videli, da bi ne bilo nobenega duhovnika več ne v Blagovici, ne kje drugje, da bi bolj brezskrbno fARBALI poštene ljudi. Farani pa želimo vsi, razen teh samostojnih hiš, da bi g. župnik še dolgo ostal pri nas, najrajši pa, da bi sploh ne šel nikoli proč, ker ga vsi dobro poznamo, saj deluje že mnogo let med nami ter mu popolnoma zaupamo. Shoda »samostojnecev« pa dopisnik ni nič omenil, ker je bila gotovo udeležba presijajna. Kljub celotedenski agitaciji namreč ni bilo udeležencev čez 10 po številu! Sicer pa hočemo 8. febr. pokazati s kroglicami v prvo skrinjico, kdo je pri nas bolj priljubljen, ali g. župnik ali blagovški samostojneži. — Več faranov.

Nisem njen pristaš, poznam pa jo preje in bolje kot VI. Njen in moj ideal je bratski sporazum, ideja bratstva in poštenja. Mi nikogar ne mrzimo, obžalujemo le, da so zabredli v vrste današnjega nacionalnega bloka ljudje, ki bi se morali boriti za svoj narod pač v bolj poštenih vrstah. Če vi, gospod Stane, gledate v dr. Žerjavu personificirano Jugoslavijo, pa hvala bogu mi nismo tako škilasti. — Jakob Bačnik.

— Število volivcev na bivšem Kranjskem znaša 103.382. Od teh v črnomeljškem okraju 5379, v kamniškem 8953, v kranjskem 12.475, v krškem 13.025, v kočevskem 10.848, v litijškem 9037, v logaškem 7157, v ljublj. okolici 16.462, v radovljiškem 8763, v novomeškem okraju 11.283.

— Kako si spleta dr. Pestotnik venec slave pod Pribičevićem okriljem. Z ozirom na notno pod tem naslovom v petkovski številki smo prejeli pojasnilo, da dotični odlok ne tangira učiteljska v Škotijski Loki.

— Glasovalni seznam za volitve je založila tiskarna Tiskovnega društva v Kranju in se dobi pri njej pola za 1 Din. t pola je za 116 volivcev.

— Štrajkaje naj! Kdo? Upokojenci! Z gornjimi besedami se je ponorčeval iz teh siromakov, kakor že zrano, dični »načelnik« v Stojadinovičevem finančnem ministstvu, ko je njih deputacija spet enkrat po brezuspešnem molodovanju zaprla vrata za seboj. — In res, ko bi ne bilo nastopilo kratko medvladje Davidović-Koroševskega ministstva, bi upokojenci še danes ne imeli niti tistega pičlega priboljška 50 milijonov, ki jih je bila skupščina že zdavnaj dovolila; kajti Stojadinovič, ki je kakor vsako drugo, tudi to izplačilo odlašal, bi jih bil sedaj za volitve potrosil, potem pa flegmatično skomignil: »Nema parale No, pa še tega, kar je bil nam Ljubljancanom dr. Spaho namenil in postavil v proračun, namradikalno-demokratska večina finančnega odbora ni privoščila, ampak odjedla za vselej mesečnih par sto dinarjev! Zato se bomo naravno dne 8. februarja vsi upokojenci, razen če bi bil kdo po čitanju obeh režimskih listov že čisto poneumni, ravnali po gornjem opominu in solidarno štrajkali, to se pravi: gotovo nobene kroglice vrgli v kako režimsko skrinjico, pač pa najbolje storili, da vržemo vsi svoje kroglice v Ljubljani v 4., povsod drugod pa v 1. skrinjico! Štrajkajmo torej vsaj sedaj, ko nam je edino mogoče!

— Promocija. Za doktorja vsega zdravilstva je promoviral na univerzi v Zagrebu gosp. Adolf Ločnjiškar. Čestitamo!

— Smrtna kosa. Dne 30. jan. t. l. je umrl v Mostah pri Ljubljani 28 letni želez. tapetnik Ivan Keršič. Pogreb bo danes, v nedeljo ob 4 popoldne iz Društvene ulice št. 48 v Mostah k Sv. Križu. Tovariši železničarji se vabijo, da se v obilnem številu vdeležijo pogreba.

— Organizacija belgrajskih književnikov. V Belgradu se snuje društvo tamkajšnjih pisateljev. V društvu naj se združijo vsi pisatelji brez razlike. Prvi sestanek v ta namen se vrši dne 2. februarja t. l.

— Vprašanje delovnega časa. Nedavno je minister za socialno politiko izdal naredbo, s katero je odložil uveljavljanje zakonskih določb o delavnem času v trgovskih in obrtnih obratih. Proti tej naredbi se je med delojemalci dvignil povsod velik odpor. Sedaj javljajo, da skliče minister za socialno politiko v kratkem konferenco, ki naj pretrese vprašanja o delovnem času. Povabljeni bodo vse prizadete korporacije.

— Nov višji državni pravdnik v Zagrebu. Za višjega državnega pravdnika v Zagrebu je imenovan dosedanjí namestnik Franjo Rubelli.

— Smrtno se je ponesrečil dne 29. t. m. Jožef Furlan, posestnik na Vrhniki p. d. Princ. Okrog 8. ure zvečer se je vrnil domov. Ker so bile hišne duri zaprte, je zlezal po lestvi v podstrežje ter v temi padel po stopnicah in si zlomil tilnik. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je takoj nastopila smrt. Pokojnik je bil blag značaj in skrben oče svoji družini. Zapuščena vdova in šestero nepreskrbljenih otrok.

— II. književna tombola. Jugoslovanski Matič je bilo vpisanih 227 tombolskih tablic, ki so zadele ambo. Ker pa je dobitkov za ambo samo 150, se je vršilo dne 30. t. m. podrobno žrebanje vseh Matič vpisanih tablic. Lastnikom tombolskih tablic, ki so pri tem žrebanju zadeli dobiček, se isti pošlje po pošti. Kdor pa ne prejme dobitka, naj smatra to kot znak, da njegova tablica ni bila izžrebana in igra naprej za njega Jugoslovanska Matice ter ga o event. naslednjem dobitku takoj obvesti po dopisnici. Vsakdo pa ima pravico, da se o vestnosti poslovanja prepriča v Matični pisarni. — Z izžrebanjem števil 45 in 96 so bile izžrebane tudi vse ambe. Danes je bila izžrebana tudi tretja številka: 4 (štiri). Pokrajinski odbor prosi vse one, ki imajo na svojih tablicah v eni vrsti številke 45, 90, 4, da pošljejo iste z natančnim naslovom na naslov Pokrajinskega odbora Jugoslovanske Matice, da jim pošlje dobiček, ki je določen za terno, t. j. 10 knjig.

— Prodala se bo v nedeljo, 15. t. m. hiša (vila) z velikim zemljiščem posestnika I. Turka v Preski 5 minut od postaje Medvode. Letovišni kraj. Pripravno za lesnega trgovca ali podobno. Interesentji se vabijo. (635)

Iz štajerske.

Škrinjica SLS na Štajerskem je

1.

Nosilec kandidatne liste:

Dr. Anton Korošec

Š Celjski narodni blok v razpadu. Iz Celja nam poročajo: V petek, 30. januarja zvečer se je vršila seja mestnega sveta, o kateri poroča tudi sobotno »Jutro«, ki je pa poglavito stvar s seje zamolčalo. Narodni socialisti in radikali so namreč na seji ostro obsodili teror žerjavovcev, s katerim nastopajo pod firmo Narodnega bloka proti njihovim pristašem po drugih krajih. Zato so narodni socialisti na petkovi seji oficijelno izjavili, da izstopajo iz občinskega Narodnega bloka v Celju. Pričakuje se, da bodo isto storili tudi radikali.

Š Poročil se je v St. Lenartu nad Laškimi gospod Milovan Zidar, učitelj z gđ. Anko Bullingerjevo, učiteljico istotam, doma iz Trbovelj. Bilo srečno!

Š Hudožestveniki v Mariboru. V petek so prispeli iz Prage v Maribor Hudožestveniki in sicer 28 članov in članic one skupine, ki je že lani gostovala v Mariboru. Vodja te skupine je g. Sarov. Na postaji so jih sprejeli mariborski igralci. Takoj zvečer so igrali Gorkijevo dramo »Na dnu«. Nastopil je skoro ves ansambl. Drugo predstavo igrajo nočjo in sicer Gogoljevo komedijo »Ženitev«.

Š Mrtvaški ženinec v Celju. Jutri priredi mariborska Glasbena Matica koncert v union-ski dvorani v Celju. Za ta koncert vlada izredno zanimanje. Koncerta se bo tudi udeležil generalni konzul češkoslovaške republike v Ljubljani g. Beneš. — Celjska kulturna društva nameravajo slovesno sprejeti pevski zbor Glasbene matice, ki pride jutri s popoldanskim vlakom.

Š Podružnica Jadranske banke v Celju zelo slabo uspeva, radi tega bo te dni poslovanje v Celju likvidirala oziroma ga prenese v Maribor. Komaj lani je dozidala krasno palačo, ki je brez dvoma ena najlepših stavb v Celju, seda jjo pa prodajo.

Š Nesreča. V soboto, 31. januarja popoldne ob pol 8. se je peljal že priletel hlapec trgoveca Königa iz Celja z glikom iz Gaberja proti mestu. Enega konja je imel vpreženega, drugega pa samo privezanega. Med potjo sta se splasila in pridrvela po kralja Petra cesti, kjer sta se pred gostilno »Branibor« z vsilo zaletela v voziček cestnega pometača. Pri tem je en konj s tako silo padel, da je na mestu poginil, drugi konj si je pa zlomil nogo. Voznik se je z vozom vred prekucnil, pa se mu k sreči ni nič zgodilo. Trgovec König ima škodo okoli 150.000 kron.

Iz Ljubljane.

Škrinjica SLS v Ljubljani je

4.

Kandidat:

Dr. Anton Korošec

Namestnik:

Franc Terseglav

Ij Katchetom. Delo za najvažnejšo učno knjigo se nadaljuje v sredo, dne 4. febr. ob petih popoldne v posvetovalnici KTD.

Ij Shod socialnodemokratske stranke se je vršil včeraj zvečer pri Sokliču v Trnovem. Navzočih je bilo okoli 100 oseb, polovica somišljenikov drugih strank. Govorili so dr. Perič, Čeleznik in Vidmar. Na shodu je prišlo do hudih prepиров in medsebojnega pretepa med pristaši socialnodemokratske stranke.

Ij Opozorilo. Mnogo novih knjig je nabavila knjižnica Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 7. Proti malenkostni odškodnini jih izpostavlja vsakomur, kdor se izkaže s kakoligitimacijo. Knjižnica je odprta vsak delavnik od 9. do 12. popoldne in od 2. do 6. popoldne, ob ponedeljkih in petkih pa od 2. do 7. Imeniki knjig so na razpolago v knjižnici.

Ij Iskreno prosimo vse prijatelje naše mladine, da darujejo za novoustanovljeno mladinsko knjižnico v Mladinskem domu na Kodelje-

Dnevne novice.

Volivci!

Zadnje dni pred volitvami bodo naši nasprotniki uporabili vsa dovoljena in tudi nedovoljena sredstva, da bi vas premotili.

Posluževali se bodo najgrših laži.

Izvrševali bodo tudi nasilja.

Ne ustrašite se ničesar!

Vsi do zadnjega pojdite na volišče!

In volivno geslo vseh poštenih in pa razvednih Slovencev — naj se zgodi, karkoli — je:

8. FEBRUARJA VSI DO ZADNJEGA MOZA NA VOLIŠČE, KROGLICE PA V SKRINJICO DR. KOROŠCA!

Škrinjica SLS na Kranjskem je

1.

Nosilec kandidatne liste:

Dr. Anton Korošec

— Žerjavovi župan! »Jutro« s častjo in slavo kadi slavnim županom, ki so pozdravljali dr. Žerjava v Novem mestu. V imenu vseh županov sta govorila župana Schauer iz Poljan in Brulc iz Mirne. Toda o smola! Schauer je župan bil. Brulc je bil samo kandidat za župana, pa je propadel. Danes ni nihče teh dveh gospodov župan. Pač slaba znamenja za Žerjava, če ga pozdravljajo le taki, ki so župani bili ali ki so kot kandidati za župana propadli.

— Laž ima kratke noge. Prejeli smo naslednji popravek po § 19 tisk. zakona: Ni res, da sem govoril na shodu »Vsi poslanci SLS so lažniki in barabe«, pač pa je res, da tega nisem nikdar trdil. — Ni res, da sem trdil »zato lahko rečem, da so klerikalci lažnjivci, lažnjivec je Korošec, Kulovec in vsi tigri«, pač pa je res, da tega nisem trdil. — V Šmarju-Sap, dne 29. januarja 1925. — Pompe Rudolf, žel. uradnik. — Ker je dr. Kulovec vložil tožbo proti g. Pompeju, bo sodnijska razprava ugotovila, koliko je resnice na gornjem popravku.

— Vlada in izplačila uradnikom in invalidom. 29. t. m. se je posvetoval Pašić s finančnim ministrom Stojadinovičem o izplačilu vsega, kar je vlada dolžna uradnikom in invalidom. Finančni minister bo o tem podal izjavo, kedaj pa denar, to najbrže sam ne ve.

— Nenavaden način agitacije. V sredo jutraj je priplaval mimo Osjeka po Dravi ledena klada, na kateri je bil videti velik napis na papirju: »Živijo Radič«. Klada je plaval po sredi reke in vzbudila precejšnjo po-

zornost občinstva, ki se je nahajalo pravkar na obali.

— Ne pljuvajte na narodno svetinje! G. Stane Vidmar se v »Jutru« razkoračuje nad NSS, da je zabredla v protinacionalne struje in da je on zadnji nacionalist, ki s studom obrača hrbet stranki, ki hoče biti narodna in socialna, je pa le privesek »nepoštenec« in »podlec družine, ki ima za cilj razbitje Jugoslavije. Da je g. Stane tako naiven, tega nisem verjel. Kar se tiče Vas, g. Vidmar in dr. Pivko, nimamo mi zoper vaju kot borca za Jugoslavijo ničesar, obžalujemo pa vaju, da sta kot Slovence zabredla v take mlakuže, kot je Vaš sedanji narodni blok. Vaša in naša borba je bila odprta knjiga. Ne mislite pa, g. Stane, da ste samo Vi bili Sokol in da ste edino Vi z Vašo družino v legijah pomagali zruševati Avstrijo. Ne! Preveč smo se mi nacionalni železničarji na fronti eksponirali, preveč radi tega trpeli, da bi Vam mogli prisoditi izključno prvenstvo v razbitju Avstrije. Vi sami dobro veste, da sta ravno dr. Krek in dr. Korošec zanesla idejo in formo osamosvojitve Jugoslovancov med narod. Ta ideja je užgala zadnjo našo gorsko koč. Avstrijska armada Slovanov je bila na Piavi prepojena s to idejo do mozga. Priti je moralo do razsula na vsak način, pa ne po izključni vaši zaslugi, ampak po zaslugi vseh idealnih borcev v zaledju. Med njimi ne slišimo nič o Žerjavu, pač pa če ste pošten, da to priznate, o dr. Ravniharju in dr. Rybaču. Kje pa je bil leta 1916., 17. in 18. Žerjav in njegov »nacionalni blok«, ko smo mi v največjem tempu delali in špijionirali v prilog antante? Povem Vam, da niti en transport ni odšel na Piavo, da ne bi italijanski špijonažni biro takoj znal o njem. Italija je natanko vedela, kakšna, kolika je prehrana pri nas in kje imamo spravljeno municijo. Za to opasno delo smo se žrtvovali mi nacionalni železničarji. Ne samo to! Jaz sam sem se obrnil in protestiral L. 1918 pri »Höchstkommando« v Postojni direktno pri Boroeviču, da se ne samo opusti nesramna gonja nadutih nemških železničarjev in uprave proti nam, temveč se naj raje na to preide, da se nas kot na fronti v stalni smrtni nevarnosti stojiče in od družin ločene bolje plača. Efekt tudi ni izostal. Vendar je uprava reagirala s tem, da je službo potrojila in to špijonijsko za nas Slovence. To upravo pa je tvoril po večini Vaš sedanji nacionalni blok. Obrnil sem se spomladi L. 1918. na našo delegacijo v parlamentu, da sestrojuje, da uprava ta nesocialni ukrep sira. Kmalu nato sem moral pod vojaško eskorto odpejlan zapustiti fronto. Tisti, ki so danes v vaših vrstah, so se mi posmehljivo režali in me udarili, kjer so le mogli. Danes pa so na vodilnih mestih. Vsi pa pristaši seveda vašega bloka, ampak samo če je na vladi. To so tisti, ki so nas opetovano občutno kaznovali radi rabe slovenskega jezika. Še tipičneje pa je, da je danes v mariborskem občinskem svetu mož, ki je imel L. 1919. januarja meseca, ko sem generalu Maistru pripeljal Srbe na pomoč, na svoji pisalni mizi granato v frankfurtskih barvah in izključno v nemškem jeziku uradoval. Ta ni danes samo občinski svetnik, ampak tudi predsednik Vašega bloka. Sto in sto takih eksemplarov Vam lahko pokažem v Vaših vrstah. Takšen je Vaš nacionalni blok, NSS pa pustite le pri miru!

Poravnajte naročnino!

vem kako knjižno. Na željo pošljemo po knjižnici tudi na dom. Vsem cenjenim darovalcem se vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Iz Od ministrstva za trg. in ind. koncesionirana krojna šola, Ljubljana, Židovska ulica št. 5 otvori s 4. februarjem spomladni krojni tečaj za krojače, šivilje in za dame, ki se želijo izobraziti za svojo uporabo. — Poučevalo se bo poleg vsega splošnega krojenja tudi že prve pomladne modele. Pouk bo večeren in dnevni. Vpisovanje dnevno od 8. do 12. in od 2. do 6. ure zvečer ali potom pošte. (614)

Iz Opozarjamo na inšert Samobela. Najnovejši izum za pranje perila. Samobela je najboljši, najcenejši in popolnoma avtomatičen aparat za pranje perila. Cena nizka ter se svari pred nakupom drugih dragih in ničvrednih perilnih aparatov. — Informacije daje in sprejema naročila: A. Gundrum, Cesta na Gorenjsko železnico št. 20, Ljubljana. (610.)

Iz Gostilna pri »Fajmoštru« toči sledeča izborna vina: Stajersko belo, 12 Din. Črni »Otel«, 12 Din. Bizelsko belo, 14 Din. Dolenska Portugalka, 15 Din. Sladki Mosler, specialiteta, 17 Din. iz graščine Ormož, Jeruzalemski stari, 16 Din. Pikerca, letnik 1921, 16 Din. 596

Cerkveni vestnik.

Križanska moška in mladeniška Marijina družba ima jutri, na Svečnico ob 6. zjutraj in ob 6. zvečer običajno cerkveno opravilo. Pri večernem opravilu darovanje za potrebne bolne družbenike.

Šmarnice za sv. leto 1925 bo letos nadomestila nova knjiga o Mariji. Sestavljena bo iz govorov o priliki 1. slov. mar. kongresa in razdeljena v 31 poglavij kot primerno šmarčnično berilo.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Nedelja in svečnica v ljubljanskem gledališču. V nedeljo, 1. februarja popoldne ob treh se bo igrala v drami tragedija pesnika Otona Župančiča »Veronika Deseniška«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih predstavah te sezone največji in najpopolnejši uspeh. Popoldne ob treh se vpripori to pot zato, da bi omogočili vnanjim prijateljem gledališča, ki te odlične slovenske pesnitve še niso videli, čim ugodnejši in primernejši poset. Na svečnico popoldne ob treh bo prva repriza mladinske igre dr. Ivana Laha »Pepeluh«, katere vsebina je posneta po narodni pravljici, ter skriva v svojem glavnem junaku simbol naroda, ki se je osvobodil brezbrizja in nedelavnosti ter se povzpela do samostojnosti. Igra nudi poleg tega mladim in starim mnogo pristrčne zabave. Opremljena je tudi z godbo in baletom. — Na svečnico zvečer ob osmih se vpripori heroična komedija »Cyrano de Bergerac«, ki žanje od predstave do predstave večje in pristrčnejše uspehe. Naslovno vlogo igra g. Levar. — V operi se poje v nedeljo 1. februarja ob treh popoldne vele-zabavna opereta »Netopir« in na praznik 2. februarja tudi ob treh popoldne Verdijeva opera »Rigoletto« s Popovom v naslovni vlogi. Pri obeh opernih predstavah veljajo znižane ljudske cene.

Naznanila.

Letošnja prireditev Družabnega kluba, ki se vrši v nedeljo, dne 1. svečana ob 8 zvečer v veliki dvorani hotela Union, utegne biti ena najlepših, kar jih bo v tej sezoni v Ljubljani. Velika dvorana hotela »Union« se bo spremenila v palmov gaj. Med sviranjem prvovrstnega orkestra se bo postreglo s finim in cenim buffetom. Prijatelji in znaneci, ki se hočejo pristrčno in pošteno zabavati naj pohite v nedeljo zvečer v unionsko dvorano.

Rokodelski dom v Ljubljani. Na današnje gledališko predstavo v Rokodelskem domu, pri kateri se uprizaro tudi dr. Krekova igra »Cigan-čarovnik«, še enkrat opozarjamo. Pričetek je točno ob 7. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo pri blagajni od 6. ure dalje.

»Frančiškanska Prosveta«. V torek dne 3. februarja skioptično predavanje: Švica v slikah. Razlaga g. prof. dr. Šarabon.

Družba sv. Elizabete. Ogradni svet družbe sv. Elizabete ima svojo redno mesečno sejo prihodnji torek, t. j. 3. februarja ob 5 popoldne.

Poselska zveza ima svoj redni občni zbor danes 1. februarja ob 5 popoldne v Krekovi prosveti, Alojzijevejši. Odbor bo poročal veliko zanimivega; zato ste vabljeni vse služkinje, da se pripravite o potrebi organizacije. — Tajnica.

Orlovski odsek v Dravljah priredi v nedeljo 1. februarja 1925 ob petih popoldne telovadno akademijo z bogatim sporedom. Prijatelji telovadbe vljudno vabljeni. — Bog živil šiškarji pozor! Drvi ob 7 bo v samostanski dvorani predstava »Za došček«. — V ponedeljek igra »Ob sinji reki« iz kitajskega življenja in burka »Pomotoma«. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Občni zbor članov Častniškega doma v Ljubljani se vrši 4. februarja ob 17. uri v Čast. domu (vojašnica Vojvode Mišića). Vabijo se vsi rezervni oficirji — člani Častniškega doma.

Tečaj za izpite na meštanskih šolah, ki ga priredi Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev, se otvori v torek dne 3. februarja 1925. Ker je število že priglasenih za en tečaj previsoko, se bodo priglaseni razdelili na dva tečaja. Zato pa sprejemamo še kakih 20 novih. Stroški se ne zvišajo. Kdor se

želi vpisati, naj se zgleda v torek 3. februarja ali najkasneje v sredo 4. februarja v naših prostorih, Ljubljana, Gradišče 7. V tečaj se morejo vpisati seveda tudi taki, ki niso člani našega Udruženja. — Pokrajinski odbor UJNZ.

Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 4. februarja 1925 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritlično — desno.

Redni letni občni zbor »Esperantskega kluba v Ljubljani« se vrši 5. februarja 1925 ob pol 20 v salonu pri Čišnovarju, Kolodvorska ulica 33, z običajnim sporedom.

Klub esperantistov v Logatecu naznanja, da se vrši vpisovanje rednih in podpornih članov danes dne 1. februarja in jutri dne 2. februarja od 2 do 4 popoldne v ljudski šoli. Kdor želi pristopiti h klubu rednih članov — to so tisti, ki se redno udeležujejo pouka —, naj se javi osebno 1. in 2. febr. od 2 do 4 popoldne v ljudski šoli ali pa pismeno do dne 4. februarja t. l. Pismene prijave naj se pošljejo na Klub esperantistov, Logatec. — Odbor.

Polzvedovanja.

Izgubila se je lovska puška. Kdor jo je našel, se prosi, da jo odda proti nagradi v upravi lista.

Križem sveta.

Anglež Alan Gobham je odplul v aeroplanu proti najvišji gori sveta Mt. Everest. Nazaj v Indijo ga pa ni. Bojijo se, da se je ponesrečil. Sploh si osvovitev Himalajev po aeroplanih težko predstavljamo, tako močni so tam gori vetrovi.

Iz Indije so začeli izvažati izvozno novost, opice. Na stotine so jih poslali na Nemško in na Angleško, v medicinsko-študijske namene. Domačin pa niso zadovoljni, ker imajo opice za svete živali.

V Milanu bo zboroval letos enajsti mednarodni kongres stenografov.

Ameriški zdravnik dr. Harper je ugotovil, da je število rojstev v Ameriki začelo pojemati; leta 1960 bo ravno toliko rojstev kakor smrtnih slučajev, od tedaj naprej bo pa rojstev manj. Zanimivo je, da je ta pojav pri črnih bolj običajen kakor pri belih. Harper pravi, da je vzrok nazadovanja rojstev naraščanje avtomobilov in pa — ženska volivna pravica.

Svetovni bokserski mojster Dempsey se bo poročil s igralko Estelle Taylor.

Neka delavka v Strassbourgu je šla po cestnem tlaku; pogledala je kvišku in je videla otroka, ki je letel s tretjega nadstropja dol na cesto. Niti ni pomišljala in je otroka ujela; poškodovana nista bila prav nič, ne otrok in ne delavka.

Leta 1692, so v pomorski bitki pri La Hogue Angleži premagali Francoze in so jim potopili več vojniških ladij. Sedaj so našli ostanke neke ladje in jih je mesto Cherbourg ponudilo francoski vladi v nakup; cena je smešno nizka, 5 šilingov. Samo, da je nekaj, 5 šilingov je en četrt funta.

Flettnerjev sistem valjarjev, ki jih uporabljajo sedaj pri ladjah, namesto jader, bodo skušali uporabiti tudi pri aeroplanih, za koje poskuse se seveda ves svet zanima.

Tržaški občinski svet je sklenil, da bo prevzel plakatiranje v mestno upravo.

Neki mesar v Genovi je dobil v črevih zaklanega prešiča zlat prstan z briljanti, vreden 8000 lir.

V reki Hudson pri Newyorku so dobili tri metre globoko v blatu marmornato glavo, najbrž glavo cesarja Avgusta. Pred približno sto letmi se je potopila tam neka ladja, na kateri je bila tudi ta glava.

Slovita japonsko-ameriška bolnišnica San Lucia v Tokio je bila pri predlanskem potresu popolnoma uničena, nato nanovo zgrajena in sedaj po požaru spet uničena.

Na koncu leta 1924. je bilo na zemlji 1,192.550 km železnic; na Ameriko jih pride več kot polovica, 598.000, na Evropo 368.000, Azijo 125.000, Afriko 51.000, drugo pa na Avstralijo.

Nova turška postava zahteva obvezno nošnjo doma izdelane obleke in čevlje za vse člane parlamenta, za župane, učitelje, vladne uradnike, za armado in za policijo. V treh mesecih morajo biti vse spremembe izvedene, sicer grozi velika kazen in zaplomba obleke ali čevljev.

Turška vlada je prepovedala barvati hiše z modro-belo barvo, ker je ta barva grška in bi bili Turki lahko razžaljeni.

Na krovu ladje »Olympic« je prišla iz Angleške v Newyork dveletna Suzi Kuželović, brez spremstva, poslana kot zavoj.

V spomin na petindvajsetletnico vlade italijanskega kralja bodo zgradili v Milanu zavod za proučevanje raka; vsako leto zahleva ta strašna bolezen 25.000 žrtev. Brazilski Italijani so poslali 300.000 lir.

Na smuški turi pri Zermattu (Švica) je zadel vodnik ob skalo in si zlomil nogo. Spremljevalci so leteli po pomoč. Dobro vedoči, da bo zmrazil, če bo čakal na rešitev, si je pritril vodnik smuči na roke in je drsel po silno strmih pobočjih v dolino. Tam ga je

dobila rešilna ekspedicija, ki je ravno odhajala. Sicer bi bilo res prepozno.

V Milanu so aretirali tolpo, ki je v par mesecih spravila v promet pol milijona ponarejenega denarja po pet lir. Naši romarji v Rim morajo najbolj paziti na ponarejeni denar, kajti v tem oziru so Italijani mojstri vseh mojstrov.

Dva sedemdeset let stara kmeta sta stavila, da bosta šla iz domačega kraja poč v Milan, gledat predstavo v gledališče della Scala, da bosta tam predstavo stoje poslušala in odšla takoj nazaj, brez jedi in ne da bi se usedla. Pot v Milan je bila dolga 46 km, nazaj tudi, skupaj 92 km! Stavo sta dobila.

Sportni teden.

Največji francoski sportni list je L'Auto. Vsako leto priredi tek povprek po deželi (cross-country). Zadnji tak tek se je vršil preteklo nedeljo. Časopis je priobčil podrobnosti, ki nam kažejo, kako veličanska je bila prireditel. Oglasilo se je bilo 2350 tekmecev. Treba je bilo napraviti 800 obiskov in pisati 2000 pismen. Za prireditel startnih števil so porabili 4700 igel varnic in 165 metrov platna. Za red in varnost je skrbelo 250 policistov, 45 jezdecev in 250 komisarjev. Ročnih prevez so napravili 300, zastavic 350, zastav 48. Za označenje tekališča je bilo v službi pet avtomobilov, porabili so 47 vreč žaganice, delalo je pa na tekališču 10 delavcev in 123 komisarjev.

Večkrat smo pisali, da je v skoku s palico v višino rekordiral v Tokio Amerikaneec Spearov s 4,22, da mu pa rekorda niso priznali. Znameniti lahki atlet Myrrhae, ki je prišel pravkar z gostovanja na Japonskem v Ameriko, pripoveduje v finskih listih (je Finec, imejtelj prejšnjega rekorda v metu s kopjem, 63-10), da Spearov sploh ni skočil 4,22, temveč samo 4-12. Drugi spet trdijo, da je višina 4-22 prava. Naj bo, kakor hoče, ker ni bilo kontrolne komisije zraven, ostane na vsak način stari rekord Norvežana Hoffa, 4-21. — O škotskem pastoru Liddellu, olimpskem zmagovalcu v teku na 400 metrov (47-3), smo poročali, da je hotel iti za misijonarja v Ameriko. Za takrat smo dvomili, da bi res šel; take športne okolice, kakor jo nudi Anglija oz. Škotska, ne zapustimo kar tako. In res, sedaj beremo, da bo ostal doma in da bo kmalu spet startal. — Nurmi nam je pa popolnoma zaprl sapo; toliko novih rekordov je napravil v par tednih, da komaj še sledimo. Njegovi uspehi so podžigali Ritolo, Nurmijevega finskega rojaka, da je tudi on šel z vso vlogo na delo in je zadnjič zvišal prav mladi Nurmijev rekord na 5000 m v 14 : 44-6 (v zaprtem prostoru) na 14 : 39-8. Prihodnjič bomo sestavili vse nove Nurmijeve rekorde. Zanimivo je, da je dal v teku na 2000 yrdov Amerikanec Wilsonu 100 yrdov naprej, da ga pa ni mogel dohiteti in je ostal en yrd za njim. Novi čas pa seveda svetovni rekord, 5 : 0-8. — Murchisonov tek na 100 m (Murchison je eden najboljših svetovnih sprinterjev) je opazoval Nurmi z največjim zanimanjem; šel je pogledat Murchisonove čevlje, če ni notri morda kak mehanizem. — Pravijo, da bo prišel Paddock na svoji svetovni turneji tudi na Nemško in bo spet tekmoval z izbornim nemškim sprinterjem Houbenom. Lani je bil Houben boljši.

Kakor govori v lahki atletiki ves sportni svet o Nurmiju in Ritoli, tako v težki atletiki o mladem Francozu Rigoulot. Komaj zaznamujemo en rekord, že pride poročilo o drugem. Rekli smo, da je imelo rekord 120 kg v obojročnem potegu več atletov, zadnji med njimi Rigoulot sam. Sedaj ga je zvišal Rigoulot na 120-5 kg, sicer samo za pol kilograma, a 120-5 je več kot 120. Tako kraljuje sedaj sam. Kajti Maspolijevih 125 kg ni nihče kontroliral. V obojročnem sunku s prostim doprtnim dvigom je prišel Rigoulot zadnjo nedeljo na 155-5 kg. Se tri kilograme in ne bo o svetovnem re-

kordu nobenega spora več (Gaessler 157-5 kg. — Nemeč Mese (peresna teža) je sunil obojročno 110 kg, nov nemški rekord. — V Sofiji je umrl v 52. letu sloviti bolgarski rokoborec Petrov, večletni sobojevnik Eberlov, Kochov, Poddubajev itd.

Kaj neprijetno je bil presenečen bokser Dundee, ko je stopil na ameriška tla in mu je ameriška bokserska zveza izročila odlok, da začasno ne sme več boksat. Tako strogi so tam Francoska bokserska zveza ga je pa diskvalificirala za vse življenje in prosi druge zveze, naj ji sledijo. Dundee se izgovarja, kar se more, pa ne bo nič pomagalo. Malo je že priznal, da ga je v Ameriko (po leg ženine bolezni) vlekel tudi boj z dosedaj njim mojstrom lahke teže Leonardom. Vse to je sedaj padlo v vodo, vsaj zaenkrat. Dobil je pa Bretonnel namesto Dundeeja drugega protivnika, Fritscha. Fritsch je zmagal po točkah. Kako bi bil zmagal še Dundee! — Firpo je bil pred kratkim v Parizu za sodnika, in je njegovo ime zelo vlekel. — Zadnjič se je vrnila v naš »Sportni teden« pri boksanju pomota: ne sme se reči »v deseturnem boju«, temveč v deset-rundnem boju (runda ali kolo je tri minute). Je že to dosti.

13. berlinsko šestdnevno kolesarsko tekmo je dobil par Rütt-Aerts, druga sta bila Hahn-Fietz. — Na Nemškem bo letos 250 amaterskih kolesarskih prireditev.

Najboljši tenis-igravec vseh narodov, Amerikanec Filden, je izjavil, da po 1. februarju ne bo nič več igral. Tega dne igrata skupaj s Richardson v Parizu. Tildenova izpoved se nam zdi prav tako malo resna kakor Liddellova.

Za prireditel zimsko sportne olimpiade 1928 je nastal velik boj. Mednarodna olimpska zveza pravi, da se na Holandskem ne more prirediti, v Švici se pa ne sme, ker je Švica predaleč proč od Holandske. Pa je bil tudi Chamonix precej daleč od Pariza.

AMERIŠKE ŽELEZNICE.

Amerika je dežela največjih oddaljenosti. Temu odgovarjajoče so se razvile tudi železnice. Vlaki vozijo tako, da potnikom kar najbolj olajšajo potovanje. V jedlinih vagonih se more obedovati kot v hotelu najboljše vrste. V vseh vlakih so uslužbenici občinstvu zelo na uslugo. Čim se potnik vsede, že pride zamorec in obesi površnik na klin, vtakne klobuk v papirnato vrečko in mu skuša sedež kar najbolj udobno prirediti. V spalnih kabinah se nahaja lep umivalnik, ki je zase oddeljen v vsaki taki umivalnici je po tuat brisač, košček v papir zavitega mila in dve pipi s toplo, oziroma mrzlo vodo. Spalne kabine so prirejene za tri potnike. V vsakem vagonu je pipa s pitno vodo. Zraven mal avtomat, iz katerega more vzeti potnik papirnat kozareček. Po uporabi se kozarec uniči. V teh kabinah se sme kaditi, kar v ostalem skupnem delu vagona ni dovoljeno. Mnogi vlaki imajo oddelke za čitanje in pisanje. So tudi vlaki, kjer se je mogoče okopati. Ameriški vagoni so zaznamovani z imeni, ne s številkami kakor naši, n. pr.: »Shakespeare«, »Phantom« itd. Kljub vsem tem ugodnostim je pa vožnja skozi ameriške prerije zelo mučna radi izredne vročine.

Navetika. Na malo. Delavnica za popravila.

V neizrekljivi boli raznarjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Jernej Zajc

posestnik, trgovec in gostilničar

danes ob pol 6. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, po kratki, mučni bolezni, boguvdano zaspal v starosti 56 let.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v ponedeljek ob 4. uri popoldne.

Obrežija — Medija-Izlake, 31. januarja 1925.

Marija Zajc, roj. Allegro, soproga. — Minka, por. Grobljar, hči. — Natalija, vnukinja. — Dionizij Grobljar, zet. — Elza, nečakinja. — Joško in Martin, nečaka.

Brez posebnega obvestila.

Gospodarstvo.

Porast žitnih cen.

Tečaj pšenice in moko so dosegli rekordno višino. Po zadnjih dogodkih na ameriških in argentinskih trgih, kjer je nastopila panika, moramo govoriti o krizi žitne trgovine, kar ima lahko usodopolne posledice za gospodarstvo. Že od 1. 1898. ni bilo zabeleženih tako visokih tečajev kakor zadnje dni. In, kakor vse kaže, ni tja do poletja, ko se bo vršila na severni poluti žetev, pričakovati znatnega popusta cen, ker je zabeležena slaba žetev v skoraj vseh evropskih državah in deloma tudi azijskih. V zvezi s slabo letino in dvigom cen žitu in moki lahko nastane resno socialno ogroženje.

Prvi vzroki porastu cen so bili v poročilih o dosedanjem stanju posevkov v Argentini, o čemer smo že javljali v večeršnjem tržnem poročilu. Nikakor pa ne bi radi teh neugodnih poročil zrasle cene dosedanje rekordne višine, če ne bi imela svojih rok v igri spekulacija mednarodnih žitnih velebit. Te mednarodne žitne velebitve so dosegle po letu 1918. naravnost ogromno moč. Te velebitve imajo po vseh pristaniščih sveta svojo organizacijo in so se letos vrgle tudi na organizacijo srednjeevropskih žitnih tržišč. Veliko povpraševanje je dovedlo v zadnjem tednu decembra lani do porasta cen na srednjeevropskih tržiščih nad pariteto svetovnega trga. Istočasno se je začelo ponujati v Ogrski, Romuniji in Jugoslaviji tuje žito. Velike holandske in francoske tvrdke so se instalirale na Dunaju (tudi v Beogradu) in nakupovale žito pri nas, oz. v celi srednji Evropi.

Znano pa je bilo, da je bila zadnja svetovna letina slaba, t. j. majhna. Evropski kontinent je potreboval še okoli milijona ton pšenice in naenkrat se je povpraševanje za par odstotkov povečalo. (Povečanje cenijo na 6 odstotkov.)

Barnes-skupina v New Yorku, ki kraljuje nad letošnjo spekulacijo, je doprinesla svoj delež in dosegla z raznimi operacijami na trgu rekordno višino cen.

To je bilo okoli 20. januarja. Istočasno pa se je pojavilo novo povpraševanje. Na ameriških tržiščih se je konstatiralo, da je neka angleška tvrdka nakupila za 14 velikih tovornih parnikov žita in ga usmerila v baltska pristanišča na severu. Govori se tudi o neki svetovnoznani londonski mešetarji tvrdki, da je v par dneh nakupila za sovjetsko vladu okoli 100.000 ton žita. Na drugi strani pa je bilo ob zapadni obali severnoameriških Združenih držav prodanih tudi mnogo žita v Sibirijo. Tudi na francoskem in angleškem trgu se je pojavilo povpraševanje po moki iz Rusije.

To novo povpraševanje Rusije je predvsem povzročilo rekordno stanje žitnih cen na svetu.

g Carinski dohodki. V drugi desetini januarja t. l. so znašali carinski dohodki 44.824 248 dinarjev napram 37.582.122 dinarjev v prvi desetini januarja 1925, oz. 34.069.395 dinarjev v drugi desetini meseca januarja 1924. — Od 1. aprila 1924 pa do 21. januarja 1925 so dosegli carinski dohodki 1.334.097.374 dinarjev, med tem ko so od 1. aprila 1923 do 21. januarja 1924 znašali samo 1.373.069.437 dinarjev. — Carinarnice v Sloveniji so imele sledeče dohodke: Ljubljana 3.919.131 dinarjev, Maribor 2.255.824 dinarjev, Jesenice 642 tisoč 866 dinarjev ter Rakek 176.923 dinarjev. Kakor je iz teh števil razvidno, je izvoz v Italijo zelo majhen.

g Proti prisilni poravnavi. Po časopisnih poročilih se bo ukinil zakon o prisilni poravnavi še pred volitvami. Ta zakon je največ škodoval našemu kreditu v inozemstvu.

g Ne emalovajmo se! Jugoslavija in Francija sta pripravili za letošnje leto več načrtov in svrhu ekonomskega zblizanja obeh držav. Eden teh načrtov je reprezentativna jugoslovanska razstava na vzorcnem velebitu v Lyonu, ki se vrši od 2. do 15. marca t. l. Naša država plača najemnine za skupne razstavne prostore, nosi transportne in sploh vse stroške, tako da se reprezentira naš razstavljalec popolnoma brezplačno. Pozivu, da sodeluje na tej reprezentativni razstavi, se je odzvala industrija iz vseh krajev naše države, samo v Sloveniji, centru naše industrije, je rezultat negativen. Naši pridobitni krogi motivirajo svojo pasivnost, češ, za nas njima to pomena. Taka trditve je nesmiselna. Namen razstave pač ni ta, da bi se tamkaj pridobilo nov trg za našo produkcijo, razven morda za nekaj branž. Namen je pokazati Franciji našo industrijo. To je glavni cilj te propagandne akcije, katere naj se poslužijo vsa naša podjetja. Nečastno bi bilo za slovensko gospodarstvo, da bi bile na lyonskem sejmu zastopane vse pokrajine naše države, samo Slovenija ne. Ker je čas sila kratek, časa je namreč samo še en teden, je nujna odločitev potrebna. Interesanti dobijo vsa tozadevna pojasnila v uradu Ljubljanskega velebita.

g Izvoz premoga iz Čehoslovaške v Jugoslavijo. Lani je Čehoslovaška izvozila v Jugoslavijo: 18.376 ton črnega premoga (1923. leta 23.078 ton), 31 ton rjavega premoga (leta 1923. 540 ton), 12.565 ton koksa (22.426 ton v letu 1923) ter 85 ton briketov (v letu 1923. 40 ton). Kakor je iz teh podatkov razvidno, je izvoz premoga iz Čehoslovaške v Jugos-

lavijo bil v l. 1924 znatno manjši od onega v letu 1923.

g Čehoslovaški izvoz tekstilij. Lani je Čehoslovaška izvozila za 4300 milijonov Kč proizvodov svoje tekstilne industrije. Najboljši odjemalec čehoslovaške industrije je bila Avstrija, ki je kupila za 1.377 milijonov Kč čehskega blaga, potem Nemčija za 665 milijonov Kč, na to sledi Ogrska, ki je kupila za 547 milijonov Kč. Na četrtem mestu med kupci čehoslovaškega blaga stoji Jugoslavija s vsoto 368 milijonov Kč.

g VI. mednarodni trgovski semenj v Bruslju. V Bruslju se vrši od 25. marca do 8. aprila 1925 VI. oficijelni mednarodni trgovski velebit. Prospekti so na razpolago v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Nemška zunanja trgovina. V teku meseca decembra lani je Nemčija uvozila za 1309 milijonov zlatih mark blaga, izvozila pa za 740 milijonov napram 1048 milijonom, ozir. 643 milijonom v novembru 1924. — Skupno je lani dosegel nemški uvoz 9317 milijonov zlatih mark, a izvoz 6567 milijonov, tako da izkazuje bilanca nemške zunanje trgovine za preteklo leto pasivnost v znesku 2750 milijonov zlatih mark.

g Bilanca švicarske zunanje trgovine v letu 1924. Lani je znašala vrednost uvoza v Švico 2488 milijonov frankov, izvoza pa 2001 milijon. Potemtakem je bila švicarska zunanja trgovina v letu 1924 pasivna za približno pol milijarde frankov.

Borze.

31. januarja 1925.

DENAR.

Zagreb. V prostem prometu notirajo: Italija 256.25 (denar brez blaga) (259.70—257.70), London 259 (297.25—298.50), New York 61.50 (blago) (60.83—61.83), Pariz 3.32 (blago) (3.2750—3.3250), Praga 1.83 (blago) (1.8125), Dunaj 0.08675 (blago) (0.0857—0.0877), Curih 11.8750 (blago) 11.81—11.91).

Curih. Belgrad 8.4250 (8.45). Budimpešta 0.0072 (0.0072), Berlin 1.2330 (1.2350), Italija 21.65 (21.57), London 24.8450 (24.8250), New York 518.10 (518.10), Pariz 28.11 (28.01), Praga 15.7350 (15.4250), Dunaj 0.0073 (0.0073), Bukarešta 2.6450 (2.70), Sofija 3.75.

Praga. Devize: Lira 141.62, Zagreb 55.25, Pariz 184.25, London 162.425, New York 33.80.

New York, 30. jan. Belgrad 163.50, London 479.50, Pariz 542, Curih 19.30.

BLAGO.

Dunaj. Efektii: Alpine 415.000, Grelnitz 139.000, Kranjska industrijska družba 770.000, Trboveljska družba 472.000, Hrvatska eskompt. banka 160.000, Leykam 116.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 67.000, Mundus 908.000, Slavonija 65.500.

New York, 30. jan. Pšenica 232.50, koruza 147.25.

Chicago, 30. jan. Pšenica za maj 203 $\frac{1}{2}$ %, za julij 170 $\frac{1}{2}$ %, za september 155 $\frac{1}{2}$ %; koruza za maj 135 $\frac{1}{2}$ %, za julij 136 $\frac{1}{8}$ %, za september 136 $\frac{1}{2}$ %.

Novi Sad. Pšenica 500, koruza 212—215, moka bazis >0< 690.

Zdravstveni vestnik.

Serum proti ošpicam. Ni še mnogo let, kar so prvi uporabljali tak serum Francozje; dr. Degkwitz v Monakovem je pa v zadnjih 6 letih točno izdelal metodo njegovega pridobivanja in uporabljanja. Ošpice v splošnem niso težka nalezljiva bolezen, vendar pa utegnejo imeti v posameznih primerih tudi prav hude posledice. Zlasti nevarne so malim, rahlim otrokom in pa takim otrokom, ki imajo v sebi že kal tuberkuloze in škrofuloze. Najnevarnejše so pa v dečkih bolnicah in dečkih domovih, kjer se otroci, oslabiljeni od ošpic, medsebojno nalezajo drug od drugega še vseh mogočih drugih bolezni, ki jim povzročajo dolgotrajno hiranje ali smrt. Od dneva, ko se otrok ošpic nalezje, pa do dneva, ko se pojavijo prvi znaki obolenja, poteče 10—11 dni. Ako se v prvih 6 dneh te takozvane inkubacijske dobe injicira otroku serum, se otrok s sigurnostjo obvaruje pred obolenjem, kvečjemu se pojavijo ošpice v tako mili obliki, da se komaj spoznajo. Serum se pridobiva iz krvi otrok, ki so ravno ozdraveli po ošpicah in ki so drugače popolnoma zdravi. Mnogi zina krvi, ki se v to svrhu otroku odvzame, je malenkostna (največ 60 gramov) ter se otroku to sploh ne pozna. Tudi v Ljubljani imamo že večje število plemenitih otrok, ki so s privoljenjem uvidenih starišev žrtvovali nekoliko svoje krvi, da pomagajo ohraniti zdravje drugim, nesrečnejšim otročičem. Pridobivanje seruma proti ošpicam je organiziral zavod za socialno-higiensko zaščito dece v Ljubljani s sodelovanjem otroškega oddelka splošne bolnice (otroške bolnice), drž. hig. zavoda in stalne bakt. stanice. Dragoceni serum se bo uporabljal pred vsem v otroških internatih, bo pa na razpolago tudi uradnim zdravnikom za njihovo službo in privatnim zdravnikom za njihove paciente. Iz event. dohodkov od strani privatnih zdravnikov se bodo nabavila darila otrokom, ki so darovali svojo kri.

Kje bomo volili v Ljubljani.

I. volišče — Šolski okraj (od Kodeljevega do Strossmayerjeve ulice) — v II. državni gimnaziji, Strossmayerjeva ulica 1:

Ambrožev trg — Baraka pri mestni klavnici — Ciril Metodova ulica — Delarnska ulica (sedaj Potočnikova ulica) — Domobranska cesta — Za gradom št. 9 in 11 — Cesta na Kodeljevo (sedaj Povšetova cesta) — Kumarnovska ulica — Mesarska cesta — Vojvode Mišićeva cesta (sedaj Mišićeva cesta) — Mišićeva cesta (prej Vojvode Mišićeva cesta) — Poljanska cesta od št. 14 do konca — Poljanski nasip od št. 16 do konca — Potočnikova ulica (prej Delarnska ulica) — Povšetova cesta (prej Cesta na Kodeljevo) — Stara pravda — Strossmayerjeva ulica — Tomšičeva ulica — Dr. Valentin Zarnikova ulica (sedaj Zarnikova ulica) — Zarnikova ulica (prej Dr. Valentin Zarnikova ulica) — Zrinjskega cesta — Živnozdravska ulica.

II. volišče — Šolski okraj (ostali del) in magistratni okoliš do Tranče — v Mestnem domu:

Barvarska steza — Cankarjevo nabrežje — Kapiteljska ulica — Ključavničarska ulica — Kopitarjeva ulica — Krekov trg — Krojaška ulica — Lingarjeva ulica — Lončarska steza — Mestni trg — Ozka ulica — Pogačarjev trg — Poljanska cesta od št. 2 do 13 — Poljanski nasip od št. 2 do 14 — Ribja ulica — Semenjska ulica — Na stolbi — Streljska ulica — Stritarjeva ulica — Strmi pot — Pred škofijo — Šolski dvored — Studentovska ulica — Pod trančo — Vodnikov trg.

III. volišče — Št. Jakobski okraj, I. del, do Florijanske cerkve — v Šentjakobski šoli:

Sv. Florijana ulica do št. 18 na desni ter do št. 25 na levi strani — Gallusovo nabrežje (prej Sv. Jakoba nabrežje) — Grajska planota — Grudno nabrežje (prej Pred prulami) — Sv. Jakoba nabrežje (sedaj Gallusovo nabrežje) — Sv. Jakoba trg — Merosodna ulica — Reber — Rožna ulica — Stari trg — Stiška ulica (prej Zatiška ulica) — Trubarjeva ulica — Vodna steza — Zatiška ulica (sedaj Stiška ulica) — Zvezdarska ulica — Zobjak.

IV. volišče — Št. Jakobski okraj, II. del, do Gruberjevega kanala — v mestni osnovni šoli na Prulah:

Baraka na Prulah — Sv. Florijana ulica od št. 20 na desni ter od št. 27 na levi do konca — Ulica na Grad — Za gradom št. 1, 3 in 4 — Gruberjevo nabrežje — Hrenova ulica — Janežičeva cesta — Karlovska cesta — Osojna pot — Praprotnikova ulica — Privoz — Prule — Sodarska steza — Sredina — Tesarska ulica — Vožarski pot — Zvonarska ulica.

V. volišče — Trnovo — v mestnem otroškem vrtcu, Cerkvena ulica 21:

Pri brvi — Cerkvena ulica — Cesta dveh cesarjev — Mala čolnarska ulica — Velika čolnarska ulica — Gerbičeva ulica (prej Pot na pasji brod) — Jelovškova ulica — Jeranova ulica — Karadžičeva ulica — Karunova ulica — Kolezijska ulica, nova (prej Kopališka ulica) — Kolezijska ulica, stara (sedaj Razlagova ulica) — Pred konjušnico — Konjušnja ulica (sedaj Švabičeva ulica) — Kopališka ulica (sedaj Kolezijska ulica, nova) — Koseškega ulica — Lampetova ulica — Cesta v mestni log — Cesta na loko — Mencingerjeva ulica — Mivka (prej Mivka, Na Mivki) — Opekarska cesta — Pot na pasji brod (sedaj Gerbičeva ulica) — Pot na Rakovo jelšo — Razlagova ulica (prej Kolezijska ulica, stara) — Razpotna ulica — Riharjeva ulica — Veliki stradon — Staretova ulica — Stranska pot — Švabičeva ulica (prej Konjušnja ulica) — Trnovska ulica — Trnovski pristan — Valjavčeva ulica — Vogelna ulica — Zelena pot — Zeljarska ulica.

VI. volišče — Krakovo in I. del Dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste — volivci A—L — v mestni šoli na Cojzovem grabnu:

Aškerčeva cesta — Baraka ob Aškerčevi cesti — Bičevje (prej Na bičevji) — Bogiščičeva ulica — Cojzova cesta — Dobrilova ulica — Emonska cesta — Glinška ulica — Gorupova ulica — Gradaška ulica — Groharjeva cesta — Kladezna ulica — Krakovska ulica — Krakovski nasip — Langusova ulica (prej Tobačna ulica) — Lepi kot — Marmontova ulica — Mirje — Murnikova ulica — Rečna ulica — Rimska cesta — Tobačna ulica (sedaj Langusova ulica) — Tržaška cesta — Verstovškova ulica — Vrtna ulica.

VI. a volišče — Krakovo in I. del Dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste — volivci M—Z — v mestni šoli na Cojzovem grabnu: Iste ulice kakor v VI. volišču.

VII. volišče — Dvorski okraj, II. del, med Cojzovo in Rimsko cesto do Nunske ulice in Kongresnega trga — v državni realki:

Bleiweisova cesta št. 1 do 15 na desni ter št. 4 do 12 na levi strani — Borštnikov trg (prej Pred igriščem) — Erjavčeva cesta — Gospodarska ulica — Gradišče — Gregorčičeva ulica (prej Simon Gregorčičeva in Hilšerjeva ulica) — Hilšerjeva ulica (sedaj Gregorčičeva ulica) — Pred igriščem (sedaj Borštnikov trg) — Igriška ulica — Križevniška ulica —

Levstikova ulica št. 19 in 21 — Marksov trg (prej Turjaški trg) — Salendrova ulica — Soteska — Turjaški trg (sedaj Marksov trg) — Valvazorjev trg — Vegova ulica — Vrtača — Zagata — Ziljskega ulica.

VIII. volišče — Dvorski okraj, III. del, med Nunsko ulico in Kongresnim trgom do Aleksandrove ceste — v mestnem dekliškem liceju:

Aleksandrova cesta, leva stran — Ažbetova ulica — Beethovnova ulica brez št. 15 in 16 — Bleiweisova cesta od št. 16 do 27 — Breg — Čevljarska ulica — Dvorni trg — Gledališka stolba — Gledališka ulica št. 1, 2 in 4 — Jurčičev trg — Knafjeva ulica — Kocenova ulica — Kongresni trg — Levčeva ulica — Levstikova ulica, brez št. 19 in 21 — Marijin trg št. 1, 2 in 3 — Muzejski trg — Nunska ulica — Orožnova ulica — Prešernova ulica, leva stran — Cesta na Rožnik — Cesta v Rožno dolino (prej Pot v Rožno dolino) — Rutarjeva ulica — Svetčeva ulica — Selenburgova ulica — Škrabčeva ulica — Strekljeva ulica — Šubičeva ulica — Večna pot — Viška ulica — Wolfova ulica — Zadržna ulica (sedaj Žitnikova ulica) — Židovska steza — Židovska ulica — Žitnikova ulica (prej Zadržna ulica).

IX. volišče — Kolizejski okoliš — med Aleksandrovo in Dunajsko cesto — volivci A—L — v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici 10:

Aleksandrova cesta, desna stran — Baraka ob velebitu — Beethovnova ulica št. 15 in 16 — Bežigrad — Bleiweisova cesta od št. 28 do konca — Dunajska cesta, leva stran — Dvočakova ulica — Einspielerjeva ulica — Gajeva ulica — Gledališka ulica brez št. 1, 2 in 4 — Gledališka ulica, podaljšana (prej Anton Knezova ulica) — Cesta na gorenjsko železnico (sedaj Vošnjakova ulica) — Gospodarska cesta — Anton Knezova ulica (sedaj podaljšana Gledališka ulica) — Kobariška ulica — Kolizejska ulica (sedaj Puharjeva ulica) — Krsnikova ulica — Mahničeva ulica — Puharjeva ulica (prej Kolizejska ulica) — Tomanova ulica — Pod turnom — Vošnjakova ulica (prej Cesta na gorenjsko železnico).

IX. a volišče — Kolizejski okoliš — med Aleksandrovo in Dunajsko cesto — volivci M—Z — v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici 10: Iste ulice kakor v IX. volišču.

X. volišče — Kolodvorski okraj, I. del, med Dunajsko cesto in Kolodvorsko ulico — v jušni palači:

Baraka ob Vilharjevi ulici (prej Dovozni cesti) — Cigaletova ulica — Dalmatinova ulica — Dovozna cesta (sedaj Vilharjeva ulica) — Dunajska cesta, desna stran — Franciškanška ulica — Kržičeva ulica — Linhartova ulica — Marijin trg št. 4 — Miklošičeva cesta — Kralja Petra trg — Pokopališka cesta — Pražakova ulica — Prešernova ulica, desna stran — Sodna ulica (sedaj Tavčarjeva ulica) — Tavčarjeva ulica (prej Sodna ulica) — Janez Trdinova ulica (sedaj Trdinova ulica) — Trdinova ulica (prej Janez Trdinova ulica) — Vilharjeva ulica (prej Dovozna cesta).

XI. volišče — Kolodvorski okraj, II. del, med Kolodvorsko ulico in Resljevo cesto — v ženskem učiteljskem na Resljevi cesti 10:

Čopova cesta št. 10 — Cesta na južno železnico (sedaj Masarykova cesta — Kolodvorska ulica — Komenskega ulica od št. 1 do 9 na levi ter od št. 2 do 16 na desni strani — Masarykova cesta (prej Cesta na južno železnico) — Obrežna steza — Sv. Petra cesta od št. 1 do 33 na levi ter od št. 2 do 32 na desni strani — Sv. Petra nasip od št. 1 do 31 — Prečna ulica — Slomškova ulica od št. 1 do 7.

XII. volišče — Kolodvorski okraj, III. del, med Resljevo in Vidovdansko cesto — v moškem učiteljskem na Resljevi cesti št. 10:

Baraka ob Resljevi cesti — Čopova cesta št. 16, 19 in 21 — Komenskega ulica od št. 13 oz. 26 do konca — Karol Kotnikova ulica (sedaj Kotnikova ulica) — Kotnikova ulica (prej Karol Kotnikova ulica) — Metelkova ulica — Sv. Petra cesta od št. 34 do 48 na desni ter od št. 37 do 47 na levi strani — Sv. Petra nasip od št. 35 do 47 — Radeckega cesta (sedaj Vidovdanska cesta) — Resljeva cesta — Slomškova ulica od št. 9 do konca — Tabor št. 12 — Vagoni na kolodvoru — Vidovdanska cesta (prej Radeckega cesta).

XIII. volišče — Kolodvorski okraj, IV. del, med Vidovdansko in Ahacjevo (sedaj Jegličovo cesto) — v šoli na Ledini:

Ahacjeva cesta, leva stran (sedaj Jegličeva cesta — Baraka na Friškovec — Baraka ob Sv. Martina (sedaj Kette-Murnovi) cesti — Friškovec — Med hmeljniki — Hrvatski trg — Ilirska ulica — Jegličeva cesta (prej Ahacjeva cesta, leva stran) — Kette-Murnova, leva stran od železniškega podvoza (prej Sv. Martina cesta) — Lipičeva cesta — Maistrova ulica (prej Vojaška ulica) — Sv. Martina cesta, leva stran od železniškega podvoza (sedaj Kette-Murnova cesta) — Sv. Petra cesta od št. 50 na desni ter od št. 55 do konca — Sv. Petra nasip od št. 49 do konca — Prisojna ulica — Skofja ulica — Tabor brez št. 12 — Usnjarska ulica — Vagoni pri Sv. Križu —

Vojaška ulica (sedaj Maistrova ulica) — Vrhovčeva ulica — Vrazov trg (prej Stanko Vrazov trg) — Stanko Vrazov trg (sedaj Vrazov trg) — Župnijska ulica.

XIV. volišče — Vodmatski okraj — v mestnem zavetšču za onemoglo v Japljevi ulici 2: Ahacjova cesta, desna stran (sedaj Jegličeva cesta, desna stran) — Baraka ob Kolinski tovarni — Bohoričeva ulica — Cegnarjeva ulica — Ciglarjeva ulica — Grablovičeva ulica — Holzapfova ulica — Hrovatova ulica — Japljeva ulica — Jegličeva cesta, desna stran (prej Ahacjova cesta, desna stran) — Jenkova ulica — Korytkova ulica — Kette-Murnova cesta, desna stran do železniškega podvoza (prej Sv. Martina cesta, desna stran do železniškega podvoza) — Sv. Martina cesta od železniškega podvoza do konca — Močnikova ulica — Poljska cesta — Ravnikarjeva ulica — Stara pot — Vodmatski trg — Za vrta — Zalokarjeva ulica — Zaloška cesta.

XV. volišče — Predkraj — v vrtnem salonu gostilne pri Česnovarju na Dolenski cesti 3: Črna vas — Dolenska cesta — Galjeva — Hauptmanca — Hradečkova vas — Ilovica — Izanska cesta — Orlova ulica — Rakovniška ulica.

XVI. volišče — Šiška z Vodovodno in Hranilniško cesto — volilci A-J — v šišenski šoli: Aleševčeva ulica — (prej Slovenska cesta) — Aljaževa ulica (prej Planinska ulica) — Celovška cesta — Dermotova ulica (prej Poljska ulica) — Dolinska steza — Drenikov vrh —

Frankopanska ulica — Gasilska cesta — Hranilniška cesta — Janševa ulica (prej Kavškova ulica, vzhodni del) — Sv. Jerneja cesta — Kamniška ulica — Kavškova cesta, zahodni del — Kavškova cesta, (vzhodni del) (sedaj Janševa ulica) — Kmetijska ulica (sedaj Verovškova ulica) — Knezova ulica — Kolodvorska cesta (sedaj Medvedova cesta) — Koslerjeva ulica (sedaj Malgajeva ulica) — Lepodvorska ulica — Malgajeva ulica (prej Koslerjeva ulica — Maurerjeva ulica — Medvedova cesta (prej Kolodvorska cesta) — Nova ulica — Planinska ulica (sedaj Aljaževa ulica) — Podmilščakova ulica (prej Vodovodna cesta v Sp. Šiški) — Polakova ulica (prej Železniška ulica) — Poljska ulica (sedaj Dermotova ulica) — Savska ulica — Slovenska cesta (sedaj Aleševčeva ulica — Šolska ulica

(sedaj Železnikarjeva ulica) Štajerčev grič — Tržna ulica — Verovškova ulica (prej Kmetijska ulica) — Vodnikova cesta — Vodovodna cesta v Ljubljani — Vodovodna cesta v Sp. Šiški (sedaj Podmilščakova ulica) — Železnikarjeva ulica (prej Šolska ulica) — Železniška ulica (sedaj Polakova ulica) — Zibertova ulica.

XVII. volišče — Šiška z Vodovodno cesto in Hranilniško cesto — volilci K-P — v šišenski šoli: Iste ulice kakor v XVI. volišču.

XVIII. volišče — Šiška z Vodovodno in Hranilniško cesto — volilci R-Z — v šišenski šoli: Iste ulice kakor v XVI. ozir. XVII. volišču.

MALI OGLASI

Vseka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znaklo!

POSTEN MLADENIČ

srednjih let, išče trajno službo kot HLAPEC na delu ali v mestu. Je zdrav in priden. Ponudbe na upravo »Slovenca« do 4. l. m. pod šifro »Mladenč« št. 636.

DEKLICA, stara 16 let, gre takoj k boljši šivilji kot učenka. Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 634.

ŠIVILJA

za vse damske obleke in plašče, moderniziranje stare in nove, se priporoča. Gre po hišah. Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 638.

DVA UČENCA

za krojaško obrt sprejme Zuparič, p. št. Vid štev. 56 nad Ljubljano. 631

Sprejem UČENCA

za podobarsko pozlarsko obrt. — Hrana in stanovanje v hiši. HROVAT DRAG, Domžale št. 62. 601

ŠIVILJA se priporoča za šivanje oblek in perila na domu. Naslov v upravi št. 623.

Krojaški vajenec

najraje iz ljubljanske okolice, se sprejme. Taki imajo prednost, ki so se že učili. Šmele, št. Vid — Vižmarje.

Kupi se že rabljen, a dobro ohranjen PISALNI STROJ. — Ponudbe pod šifro »O. P.« št. 548 na upravo lista.

PRODAJALKA

galanterijske stroke, izveč, bana tudi v predtiskariji, išče službe. — Ponudbe se prosijo na upravo lista pod »Takoj«.

Kontoristinja

veščo popolnoma strojepisja, slovenskega in nemškega jezika, stenografije ter vseh pisarniških del, IŠČE takojšnja veletrgovina za takojšnji nastop. Plača po dogovoru. Ponudbe zastavljive moči s prakso na »Pošti« predal 5 — Ljubljana.

Skladiščnik

neoporekljive preteklosti — energičen, z večlet. prakso, vešč vseh manipulacij z okroglim in rezanim lesom, se sprejme. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo pogojev na »Parno žago in parket. tovar. V. Scagnetti, Ljubljana. Istotam se sprejme tudi praktikant. 426

2 čevlarska VAJENCA pod prav ugodnimi pogoji sprejmem takoj. — JAKOB TORKAR, Gorje pri B. ed. Na DAN VOLITEV si lahko

gasite žejo

s pristnimi brezalkoholnimi sokovi (malinovec, bezgovec in dr.), ki jih dobite (osebno ali po pošti) pri »SVETI VOJSKI« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. 618

POZOR!

TRGOVCI in GOSTILNČARJI!

Jedilno namizno orodje v velikih izbi nudi po najnižjih cenah veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana Sv. Jakoba trg št. 9.

PREMOG

trbovelj ki, liboj ki, črnomajski, drva, inozemski k ks, ogilje, šlez jake briketi dobavljajo ILIRIJA Ljubljana Kralja Petra trg. 8. tel. 220. Pridite tudi na obroke.

Lepo posestvo

v sredi lepoga, prometnega trga ob železnici, blizu mesta Celje, se radi izselitve prodajo. Obstoji iz lepe enonadstropne hiše z 8 sobami, nadstropne za vsako TRGOVINO, veliko gosp. poslopje itd. Zraven 2½ hekt. vrta sadonosnika, njiv in travnikov, vse arondirano. — Več se izve v Realitetni pisarni Arzenšek & Komp., Celje — Kralja Petra cesta št. 22.

S tekočim voskom za parfete in floutaj Jelka je omogočeno otroje lahko delo.

POSESTVO

v BANJALUKI (Bosna), ki sestoji iz 21 hektarov kulture zemlje in dveh hiš, je naprodaj. Zraven je trgovina, trije hlevi, dve šupi, senica, veliko žitno skladišče, dalje urejen vinograd s 4000 trtami, dober sadonosnik, posebno slive. Posestvo leži ob glavni cesti pri progi gozdne železnice v bližini parne žage. — Na plačilih ugodnosti se lahko računa. Nadaljnja pojasnila daje lastnik HASAN BEG DŽINIĆ, Banjaluka, Bosna. 571

700 šamot opeke

po ugodni ceni naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 592.

Pozor kmetje!

Kdor želi kopati VODNJAK, naj se obrne na

JAKOBA DOHELJ, DOBROVA 22 pri Ljubljani.

Jakob Janež

že 35 let oblaten koncesionirani vodnjaški mojster

Ljubljana, Hradečkova vas 32

naznanja, da je v Sloveniji edino le on upravičen napraviti in popravljati vodnjake ter vodovode. — Ker so razni ljudje, ki niso bili v vodnjaški stroki zadostno izobraženi, pripravi vodnjaka smirno ponorečili, zaradi tega se mora svariti vsakega, da odda samo njemu vodnjarska dela v izvršitev.

Mesto HIŠNIKA

se sprejme. Vajen je tudi raznih del. — Družina brez otrok. Sporočila na upravo lista pod šifro »Hišnik« 598.

JEDILNA SOBNA OPRAVA

iz trdega lesa, velika kredenca, velika miza z 10 stoli ter 2 stojala za cvetice. naprodaj za Din 3000. — ANT. DERNIČ, izdelovatelj orgel, Radovljica. 578

Hiša naprodaj

poleg največje tovarne na Kranjskem, najbližja, pripravljeno za vsako obrt. — Naslov v upravi lista pod štev. 591.

Šivane ODEJE (kovtve) lepo izdelane, iz prvotnega materiala, prodaja in razpošilja po povzetju Rougier perkal a 170 D klot 220 D, mode 260 D. — Manufaktura KRISPER, Ljubljana, Rožna ulica št. 19. 474

IOS. PODKRAJSEK

LJUBLJANA JURČIČEV TRG

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih pletenin modnega blaga ter perila, potrebščin za šivilje — vse po znižanih cenah. Pisarna naročila točno z obratno pošto

DOSLEJ

se je naznanilo 63 oseb, da so potom prve ali druge številke »Fortuna«, časopisa za natečaje in posredovanje SLUŽB (uprava Osijek I.) dobili službe, ki so jih iskali. Brezplačnih listov na ogled ne pošiljamo. Povzetje izključeno. — Posamezne številke po 10 dinarjev, mesečno 35, četrtletno 100 Din. 451

Hiša z gostilno

na dobrem, prometnem kraju, v večjem mestu Jugoslavije, naprodaj. — Vprašnje s šifro S. O. 100 na »INTERREKLAM« d. d. OSIJEK — Kapucinska ulica št. 8.

Dražba hrastovja.

Kolegijski kapitelj v Novem mestu proda 40—50 hrastov nad 30 cm prsne debelosti potom pisarne dražbe v svojem gozdu »na Paki« ob Krki poleg železnice Novo mesto — Straža. — Pisarne ponudbe je poslati do vsteteja 15. febr. — Prodajni pogoji se izvedo pri oskrbnistvu.

Stavb. parcela

v izmeri 782 m², oddaljena 100 m od župne cerkve št. Vid, 5 minut od kolodvora št. Vid—Vižmarje, zraven Ljudske šole, pripravna za zgradbo vile, se ugodno prodaja. — Natančnejše se poizve v občinski pisarni v št. Vidu nad Ljubljano. 530

SOBA lepo meblj., s popolno oskrbo, se odda. Naslov v upravi pod štev. 549.

Boljši obrtnik

z dobro idočo obrtjo, se želi seznaniti v svrhu ženitve z zdravim gospodini ali vdovo brez otrok, z dežele, s premoženjem. — Cenj. ponudbe pod »SRECA 1925«. 621

LIČEN PAVILJON

se poceni proda. Istotam je naprodaj APARAT za izdelovanje brezalkoholnih pijač. Naslov v upravi pod 617.

Na Križu, dobre pol ure od Kamnika — se takoj

ODDA v najem HIŠA pripravna za kakvega vpokojenca ali rokodolca. — Več se izve pri cerkvenem predstojništvu v Komendi.

PRODA SE NOVA

TRGOVSKA OPRAVA za spacerijo po nizki ceni. Ogleda se pri mirarju ANT. BRADAC, Viš-Glinice, nasproti šole. Priporočam se tudi za razna mizarska dela in popravila. 620

Naznanjam, da se prične NOVI TEČAJ za POUK v KROJNEM RISANJU in prikreje. damskih oblek 10. februarja 1925. Priglasite za ta tečaj sprejemam do 8. februarja 1925. — ROZA MEDVED, strok. učiteljica, Ljubljana Mestni trg št. 24.

J. St epušin

Sisek priporoča boljše tamburice, strune, partiture in vse potrebščine za vsa glasbila

VINOTOČ

Najboljša štajerska in dolenska vina, kakor: Silvanec, Traminec, Burgundec, Haložan, eviček iz Gadove peči. — Dober Silvanec čez ulico 1 Din ceneje. »Gradska klet«, Ljubljana, Mestni trg št. 13. 641

PRODA SE poleg nemškega drsaljšča na Cesti v Rožno dolino

stavbena parcela

1000 m². Več se izve pri Andreju Lorenzutti, Čopova cesta št. 1, Ljubljana. 608

Kopl. acetilensko-karbidna naprava za 50 luči

se vsled napeljave električne luči po ugodni ceni prodaja. Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 517.

Prodajo se popolnoma novi, moški veliki boks-čevlji po zelo ugodni ceni. Naslov v upravnistvu pod št. 567.

TRGOVINA

mešanega blaga, v sredini mesta CELJE se proda za 200.000 Din. Naslov: »Podružnica uprave »Slovenca« v Celju« pod številko 29.

Rabim ŠIVILJO

NA DOM. Plačam 50 Din in dobro hrano. — Dopisi naj se pošljejo na upravo lista pod šifro »Sigurna«. 626

Modroce

žimnice, otomane in tapetniške izdelke dobite po znižanih cenah pri RUDOLFU RADOVANU, tapetnik, Kerkov trg 7 — Ljubljana. 629

SEMENSKA TRGOVINA, najstarejša, katera goji sedem doma,

AL. KORSIKA

v LJUBLJANI, Bleiweisova cesta ali Vrtača 3 — v lastni hiši — naznanja, da je cenik za leto 1925 že izšel in je brezplačno na razpolago. — Istotam se dobi več KARNARČKOV, dobrih pevcev.

Kože divjačin:

divjih in domačih kož, lisic, kun, dihurjev, polhov itd., kupuje po najvišjih cenah PETER SEMKO, Ljubljana, Križevniška ulica 7

Sploš. kleparstvo

Ferdo Ferenz, LJUBLJANA — Mirje 2, izvršuje vsa stavbena in galanterijska nova dela in popravila strokovno in ceno.

Lisičje KOŽE

in drugih divjačin kupuje vedno D. ZDRAVIČ — trgovina usnja, LJUBLJANA, Sv. Florijana ulica št. 9.

Če prodajate

hiše, posestva ali karkoli, javite naslov »Posredovalcu«, Sv. Petra cesta 23. 323

V NAJEM ODDAM

trgovino z usnjem, čevlji in čevlarskimi potrebščinami s vsem inventarjem zaradi družinskih razmer. Potrebni kapital 60 — 80.000 Din. Zelo prometna kraj. — Naslov v upravi pod štev. 625.

Polenovka

NAMOCENA Fran Kham Ljubljana.

Oklic prostovoljne dražbe.

katera se vrši 15. febr. ob 3 popoldne v Smokuču št. 23. Prodajala se bo hiša in zraven spadajoče parcele pod vlož. št. 87. kat. obč. Doslovce št. 1005 njiva, 1005 travn. 1007 sadni vrt ter zraven spadajoče sremse pravice. — Hiša obstoji iz 9 sob, kuhinje, kleti, hleva itd. Je na lepi solčni legi, pripravna za vpokojence ali letoviščarje. — Izključna cena je 40.000 Din. Natančnejši dražbeni pogoji so na vpogled pri županstvu Breznica, pošta Zirovnica. 607

Vodne turbine, avtomatične regulatorje, zatvornice itd.

izdeluje in dobavlja ING. F. SCHNEITER - ŠKOFJA LOKA. Konkurenčne cene. Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbo.

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani

Mestni trg št. 6

— ki ima že nad —

10.000.000.— Din jamstvene glavnice

Vloge na hranil. knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše

S krvavečim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prelužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi našega nad vse ljubljene in dobrega soproga, očeta, strica in vsake, gospoda

Franc Pavlič

ki je v soboto zjutraj po kratki in mučni bolezni previden s tolažili svete vere, Bogu vdan preminul.

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek dne 2. februarja ob 14. uri iz hiše žalosti, Spodnja Šiška, Šolska ulica št. 132, k Sv. Križu.

Spodnja Šiška, dne 31. januarja 1925.

Franja Pavlič, soproga. — Angelca in Mici, hčerki. — Antonija šule roj. Pavlič, sestra. — Rudolf šule in Filip Faigl, svaka. — Marija Faigl, svakinja — in vsi ostali sorodniki.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naš nepozabni in predobri ata, stari ata, gospod

Sebastijan Zarnik

posestnik, gostilničar, trgovec in bivši dolgoletni župan

dne 30. januarja 1925 ob pol desetih zvečer po mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 2. februarja ob pol starih popoldne iz hiše žalosti, Dob št. 22, na pokopališču v Dobu, kjer se prelagi pokojnik položi v rodbinski grob.

Svete maše se bodo brale v župni cerkvi v Dobu.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

DOB, dne 30. januarja 1925.

ALOŽIJI ZARNIK, dr. l. Evinoxdravnik — sin. — MARA, ANA, ROŽKA HABJAN rojena ZARNIK, hčere. — MIMICA ZARNIK, snaha. — VINKO HABJAN, zet. — VLADIBOJ, VLADOVITA, VINKO, RUŽICA, vnuki.

Zasebni učni zavod Ant. Rud. Legat v Mariboru

Novi tečaj za strojepejsje, slovensko in nemško stenografijo, knjigovodstvo in srbohrvaščino (tudi posamezni pouk) začel dne 3. februarja 1925.

Vpisovanja in prospekti v specialni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami
Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7,
telefon 100. Nobene podružnice! Lastna specialna delavnica za popravila pisarniških strojev.

Pozor, peki!

Stroji za delitev testa

(Teigteilmaschinen)

za ročni in parni pogon, patent Austria, 25 do 30 delni (Umteigelinien) z izboljšano nožovo glavo, 25 do 30 delni.

Stroji za drobtine

za ročni pogon, velikost A, B, iz znane specialne tovarne pekarskih strojev inž. Emil Flewa, Wien XVII., se naročajo pri tvrdki

Ivan Komatič, zastopstvo in prodaja strojev
LJUBLJANA, Gradišče 11.

Zanesljivim plačnikom na obroke.

Kdor ne verjame ali še ne ve, naj se le sam preprča!

IVAN KROŠELJ

na Martinovi cesti štev. 15 (pri tunelu)

ravno dole različne moške srajce, zgornje in spodnje bluze, šofe, čarje, oksforte, cefirje, kambrike, belo platno, šifone itd., nadalje ženske in moške nogavice, rokavice, kravate, rute ter vse druge potrebščine po znatno znižanih cenah.

Blago trpežno. Postrežba točna.

Trgovci koles

Samo na debelo!

Trgovci šivalnih strojev

Mehaniki

zahtevajte cenik

za kolesa, šivalne stroje in nje nadomestilne dele ter pnevmatiko iz skladišča

Ivan Auerhammer

Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

zastopnik komis. založbe tvrdke Jos. Schweitzer & Sohn

Išče se lokal

z izloženim oknom, primeren za trgovino v sredini Ljubljane, t. j. Selenburgova, Prešernova, Dunajska c. do kavarne »Evropa« ter Aleksandrova c. do Bethovneve ulice. Ponudbe pod: »KTV« št. 553 na upravo.

PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA

dveh komplet. skupin spalne OPRAVE ter ene postelje se vrši v torek, 3. februarja ob 2 popoldne v skladišču Ranzinger. 565

Nove piščali

za orgle ter vsa popravila orgel izvršuje strokovno po nizki ceni Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica, Slovenija. 577

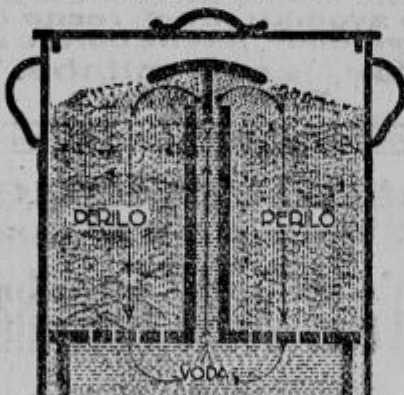
HIŠA

enonadstr. s 5 vel. sobami, 3 kuhinji, kletjo in hlevom, NAPRODAJ. Zraven sadni vrt. 4 sobe na razpolago za vselitev. Leži 10 minut od post. Videm-Krško. — Podrobnosti pri JERICI OŽEG — VARAŽDIN, Jal-kovečka ulica 9. 572

Vinogradno POSESTVO

obstoječe iz 2½ orala vinograde, 3 orala njiv in travnikov, 1½ orala hoste, ¼ orala sadonosnika, lepa hiša (vila) s 4 sobami, verando, 3 kleti, stiskalnica, hlev za 3 glave živine, vse z opeko krito in v najboljšem stanu: 5 min. od cerkve in šole, pol ure od velike ceste in 1 uro od železnice oddaljeno. — Cena 250.000 dinarjev. — Več se izve v Realitetni pisarni Arzenšek & Komp. — Celje, Kralja Petra cesta 22. 573

SAMOBELIN

Zakonito zavarovano v vseh državah. Aparati so razstavljeni pri uradu za pospeševanje obrti, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evropa.

NOVO!

Peri s Samobelinom!

Najcenejši, najboljši in popolnoma avtomatičen aparat za pranje perila. Samobelin opere in snežnobelo očisti vsako množino perila, čipk, zavese, odej popolnoma avtomatično in to brez truda v najkrajšem času.

Cena nizka a koristi trajne.

Svarimo pred nakupom dragih in ničvrednih pralnih aparatov!

Informacije daje in sprejema naročila:

GLAVNO ZASTOPSTVO:
A. GUNDRUM
Cesta na Gorenjsko železnico 20
LJUBLJANA.

Krojači pozor!

Razpošiljalnica

Josip Ivančič

Ljubljana
Miklošičeva cesta 4

Spec. zaloga vsakovrstnega češkega in anglešk. sukna. Velika izbira vseh vrst podlog za moške obleke. Prodaja na veliko in malo po najnižjih tovarn. cenah. Oglejte si zaloge! Naročite vzorce!

Krojači pozor!

„AUGOLATOR“

Inhalacijski aparat ne sme manjkati v nobeni družini, nabavi si ga mora vsak posameznik, ako skrbi za svojo zdravje. — „AUGOLATOR“ zdravi s najsigurnejšim uspehom vse bolezni sapnih organov, kakor: Prehlajenje, kašelj, oslovski kašelj, nanuša, goštanec in bronhialni katarr. vrstne in pljučne bolezni, vnetje pljučnih kont, posledice influenze, astme itd. itd. — Prednosti aparata: razbija pljučne olinat in vodene tekočine. Ni nikakoli zvoni in kurjavo, torej ognja varen. Komodno more se uporabljati tudi v postelji. Takoj po uporabi se pacient lahko poda na mrli arak, tar je popolnoma zavarovan pred ponovnim prehlajenjem. — Presenetljiv učinek takoj po uporabi. — Cena popolnega aparata „AUGOLATOR“ Dia 135.— Zahtevajte brezplačni prospektov. — Generalno zastop. za SIB

Jože Cebulj, agentura-komisija
Jesenice na Gorenjskem

Norddeutscher Lloyd

F. Missler, Bremen

odpremlja potnike

s svojimi širom sveta poznanimi velikimi, brzimi, udobnimi in najmodernejšimi, z varnostnimi ureditvami preskrbljenimi potni. parobrodi iz obljubljene luke

Bremen

New York, Kanado.

Južno Ameriko.

Argentino, Uruguay in Brazilijo
Vzhodno Azijo in Avstralijo.

Največja nemška potniška ladja, kolos

Columbus

32.354 ton.

Udobne kabine za potnike III. razreda za 2, 3 do 5 oseb. — V slučaju bolezni brezplačna zdravniška oskrba in zdravila. — Potnike odpremlja in vse pojavnosti daje brezplačno:

Norddeutscher Lloyd, F. Missler
podružnica gl. zastopstva Jugoslavenske banke d. d.
Ljubljana, Ljubljanski dvor

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:
50.000.000 Din
Rezervni zakladi ca.:
10.000.000 Din

Centrala: **Ljubljana, Dunajska cesta**
podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Mežkovič, Novi Sad, Pluj, Sarajevo, Spil, Trst.
Agencija: Logatec.
Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon števil.: 261, 413,
502, 503 in 504

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

»Se vedno imam nekaj.« Kearns je dolgo časa otipaval karte. »In na to tudi igram, ampak vediti morate, kako jaz stojim. Imam parnik, Bella — vreden dvajset tisočakov, ako je le vreden ene unče. In znano vam je tudi, da imam žago na potu semkaj. Sedaj je v Lindermanu in prevoznici čoln se gradi. Ali sem dober?«

»Le naprej; gotovo si dober,« se je glasil Daylightov odgovor. »In ker smo že pri tej stvari, naj omenim še jaz, da imam dvajset tisočakov v Macovi blagajni, dvajset tisoč drugih pa že v zemlji ob Moosehidu. Saj poznate zemljišče, Campbell. Ali velja to?«

»Kajpada, Daylight.«
»Koliko velja sedaj igra?« je vprašal Kearns.
»Dva tisoč za pogled.«
»Prav gotovo te podražimo, ako greš zraven,« ga je svaril Daylight.

»Imam nekaj dobrega, to je,« je dejal Kearns in položil kosček papirja za dva tisočaka na naraščajočo kopico. »Čutim, kako mi kar gomazi gorindol po hrbtu.«

»Nimam bogvekaj, imam pa vseeno za silo dobre karte,« je oznanil Campbell, ko je potisnil svoj papir naprej; »ampak ni, da bi povišal.«

»Jaz pa,« se je oglašil Daylight in pisal. »Jaz pogledam tisti tisočak in ga povišam še za en tisočak kakor vedno.«

Devica, ki je stala za njim, je tedaj storila nekaj, kar najboljši prijatelj ni imel pravice storiti. Iztegnila je roko Daylightu čez ramo, vzela njegove karte in jih pogledala, pritiskajoč lice petero kart tesno ob prsa. Videla je tri kraljice in dvojico osmic, toda nikdo ni iz njenega obraza razbral, kaj je videla. Igralci so napeto upirali oči vanjo, ko je pomotrivala

karte; vendar ni bilo opaziti najmanjšega znaka v njenih potezah. Obliče ji je bilo kakor izklesano iz ledu, izraz njenega obraza je bil docela takšen kakor poprej, med tem in potem. Niti ena mišica ni vztrepetala, nosnice se ji niso ni malo razširile, niti oči vzžarele. Položila je karte z licem navzdol zopet na mizo in vanjo uprte oči so se počasi odmaknile od nje, ne da bi kaj razbrale.

Mac Donald se je dobrovoljno nasmehnil. »Daylight, jaz te pogledam in podražim to pot za dva tisočaka. Kako pa je s teboj, Jack?«

»Se vedno vse gomazi, Mac. Sedaj me imaš, ampak kar imam, je nekaj, in moja dolžnost je, da se tega držim. Pokličem tri tisoč. In imam še nekaj, in to je, da bo Daylight tudi poklical.«

»To je, da,« je pritrdil Daylight. »On že ve, kdaj je čas, in po tem tudi igra. «Pogledam tistih dva tisoč, potem pa bi rad, da karte začnemo kupovati.«

In začeli so kupovati karte, mrtvaška tišina je vladala v sobi, samo zamolkli glasovi trojice igralcev so jo motili. Stavljena vsota je šla že štirideset tisoč dolarjev in igra mogoče še do polovice ni napredovala. V veliko začudenje Device je Daylight obdržal tri kraljice, odvrget dvojico osmic in zahteval dve novi karti. Ampak topot si ni niti ona upala pogledati, kaj je kupil. Pa tudi on ni pogledal novih kart, ki sta ležali z licem navzdol na mizi, kamor mu jih je delivec položil.

»Boš kaj kupil?« je Kearns vprašal Mac Donald.

»Jih imam dovolj,« se je glasil odgovor.
»Ako hočeš, jih lahko dobiš, da veš,« ga je Kearns svaril.

»Nak, te mi zadoščajo.«
Kearns je sam vzel dve karti, a jih ni pogledal. Harnish je še vedno pustil svoji karti ležati na mizi.

»Nikdar ne stavim spričo dobrih kart,« je rekel počasi in se ozrl proti salunaruju. »Naprej, Mac.«

Mac Donald je skrbno preštel karte, da se še enkrat prepriča, da so v redu, napisal nekaj na kosček papirja in ga potisnil na kopico rekoč enostavno:

»Pet tisoč.«

Kearns, ki so bile vse oči vanj uprte, je pogledal karte, ki jih je bil kupil, preštel še ostale, da prežene vsaki dvom, da nima več kot pet kart, in je tudi napisal nekaj na kos papirja.

»Jaz te pogledam, Mac,« je dejal, »in povišam stavo za en majhen tisočak, samo da ne odrinem Daylighta iz igre.«

Pogledi oči vseh so se osredotočili na Daylighta. Tudi on je enako pogledal kupljeni dve karti in preštel vse, da se je prepričal, da jih ima pet.

»Jaz pogledam tistih šest tisoč in povišam za pet tisočakov... samo da te malo naženem, Jack.«

»In jaz povišam še za pet tisočakov, samo da ti pomagam Jacka nagnati,« se je oglašil Mac Donald.

Glas mu je bil nekoliko hripav in napet in njegovim besedam je sledilo nervozno vtrpanje v ustnem vogalu.

Kearns je bil bled in gledalci so opazili, da se mu je roka tresla, ko je pisal na papir. Glas pa mu je bil neizpremenjen.

»Povišam za pet tisoč,« je dejal.

Sedaj je bil Daylight središče napete pozornosti.

Debele kaplje znoja na čelu so mu blestele v svitu kerozinskih svetilk. Zarujavela lica je naval krvi delal še temnejša, oči so se mu iskrale in nosnice so se mu resnobno širile.

Njegov glas pa je bil različno od Mac Donaldovega, navaden in trden, in ko je pisal na papir, se mu roke niso tresle kakor Kearnsu.

»Jaz pokličem, za deset tisoč,« je dejal. »Ne, da bi imel strah pred teboj, Mac. Ampak tiste Jackove karte!«

(Dale sledi.)

Morska trava

prima, dobavi NAJCELEJE

»FRUCTUS«, Ljubljana

Tabar 2

TRAPIST

v vsaki množini razpoložljiva

po povzpetki kg po 20 Din

zavojih po ¼, ½, ¾, 1 kg po

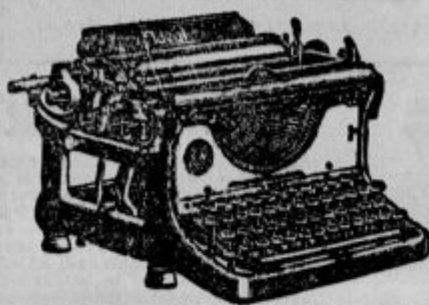
50 Din Mijekarska udruga,

Virovitica, Slavonija.

574

The Rex Co., Ljubljana

Grad šte. 10

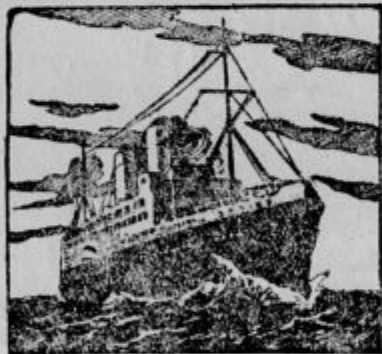

Najstarejša in največja specialna trgovina v Jugoslaviji s pisalnimi, računalnimi in kopirnimi stroji, raznoštevskimi aparati, pisarniško opremo in vsemi tovarniškimi potrebščinami.

Ustanov. 1906.
Telefon št. 268.

Litoželezne stebre, stare

iz la litina, KUPIMO večje število. — Ponudbe na STROJNE TOVARNE IN LIVARNE, Dunajska cesta št. 35 — Ljubljana. 637

Royal Mail Line

Kr. angleška poštno-parobrodna linija.

General. zastopstvo za kraljevino SHS.

Zagreb

Trg I. Štev. 17.

Redni poštinski promet
Hamburg—Cherbourg—Southampton v
Novi York in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v
Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo.

Odprava plovilov 1, 2, 3. razreda. — Kabine 3. raz. v 6 in 8 posteljami
Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karađerđeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Brazovski naslov za vsa gornja podzastopstva „ROYALMAIL“.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:
Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gracu.

Dopolnjevanje v vseh jeziki.
Naslov za brojarke: Prometna banka.

POZOR!

POZOR!

V Vašem lastnem interesu Vas opozarjamo, da si nabavite vse potrebne potrebščine pri znanstveni

B. Veselinović & Comp.

v MARIBORU, Gosposka ulica št. 26,

ker je dokazano, da je trdka solidna. Tamkaj dobite dobro blago po znižanih cenah, kajti uveden je nov princip: „majhen zaslužek — velik promet.“ Na izbiri imate srajce za moške, ovrtnike, klobuke, čepice, kravate, moške in ženske nogavice, svilene in volnene žetnike (šerpe), volnene trikotaje, svilene in druge robce, damske in moške gamaše iz klobučevine, palice itd. — Francoske parfumerije, Coty, Houbigant, Gibbs, 4711, Odol, „Luxe“, kemično milo, garantirano najboljšo sredstvo za čiščenje raznih madežev, osobito oljnatih in od črnih ter masti. — Damske kožnate in svilene torbice in drugo raznovrstno blago.

NOVO!

NOVO

Največje zanimanje

vlada za zgradbo stanovanjskih hiš v sistemu

„SEIDEL“

ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko dovršeno, najhitrejša in najcenejša. Splošno pozornost vzbujajo

nosniki sistema „SEIDEL“

kateri nadomeščajo lesene stropnike, že ezobe onske preklade itd., Natančne še podatke dobite pri stavbenem podjetju JAKOB ACCETTO, sin Ing. Viktor Accetto in drug, Ljubljana, Tabor št. 2.

Stopnjice - SEIDEL - ograje.

NAZNANILO.

Slava občinstvu vladno naznanjam, da sem OTVORIL v SPODNJI ŠTETI, Jernejeva cesta 58, popolnoma na novo preurejeno

KLOBUČARSKO DELAVNICO

Izdeloval bom najboljšo in najsolidnejše klobuke ter sprejemal tudi popravila. — Priporočam se cenj. občinstvu ter beležim z odličnim spoštovanjem

MIH. KUKMAN, klobučar.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo

rajugodneje.

Varnost nudijo lastna palača, hotel „Union“, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

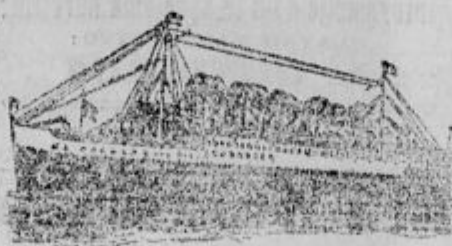
Ljubljana, Dunajska cesta 46

Vsekovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrejša hiše, vile, tovarne, cerkve in zvoniki; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov. Parna žaga. Tovarna farnirja

Cie. Gle. Transatlantique

Najhitrejša vožnja v Sev. Ameriko samo 6 dni čez morje

Havre-New York, Srednja in Južna Amerika

Vozne listke in tozadvena pojasnila daje

Ivan Kraker

Zastopnik v Ljubljani

Kolodvorska ulica 41

Ustanovljeno 1842.

Električni obrat.

Najstarejša plesarska in črkoslikarska trdka v Sloveniji

prevzema pleskanje stavb, pohištva, centralnih peči, železnih konstrukcij itd. || Črkoslikarstvo na steklo, zid, platno, les, pločevino itd.

Brata Eberl nasl. Marline, Černe & Comp., družba z o. z.

Ljubljana, Igriška ulica št. 6 (poleg dramskega gledališča).

Compound parni stroj

praške tvornice strojev d. d. prej RISTEN & CO. (iz leta 1902) pri dveh cilindrih 250 PS 10 atm. pritiska, 100 okrajšave na minuto; cilindri za visoko napetost z Radovanović-krm lom in cilindri za nizko napetost 7 rilig za pogon z vrvjo

se prodaja

jako poceni radi preureditve obrata ali se pa zamenja za drugi 80 do 100 konjski dvocilindriški parni stroj. Vprašanja, odnosno ponudbe na:

Konzervna tovarna Globus d. d.

Vihnika pri Ljubljani.

Poizkusite enkrat s terpenlinovim „Gazela“ milom

LOKOMOBILI 10-500 HP

Well-Lanz novi ali popolno generalno popravljene in preizkušene s tovarniškim jamstvom in montažo.

Sirovoolini - Diesel - upojni plin - motorji

BRAČA FISCHER B. ZAGREB

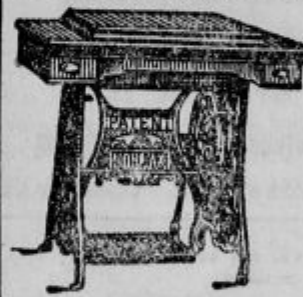
Pantovčak 1 h.

Pogledajte našo veliko skladišče

Iščem družabnika

z 250.000 do 300.000 Din za prevzem dobro idočega in dobičkanosnega podjetja v Sloveniji. Varnost vknjižbe na posestva. — Natančnejša pojasnila daje od 3. do 4. ure popoldne

»REALIA«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 21.

IVAN JAX in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji. — Isborna konstrukcija in elegantna izvedba iz tovarne v Ljubljani. — Ustanovljena l. 1867. — Vozenje posujske brezplacno. — Posamezni deli. — 10 letna garancija. — Pletilni stroji ADLER in URANIA. Kolesa iz prvih tovarniških DUBOFF, STYRIA, WAFENBERG in KAYSER.

Ženini - neveste

ki si ustvarjate svoj lastni dom, dobite za to potrebno

pohištvo in modroce

lepo izdelane in po zmernih cenah pri

F. Fajdiga sin, pohištveno mizarstvo - LJUB.

LJANA, Sv. Petra cesta št. 17.

STROJI ZA PLETENJE

Flach Rund-Links-Links in Jackard

za ročni in strojni pogon

SPULMASCHINE za strojni in ročni pogon

RAUMMASCHINE RUNDSTÜHLE

IGLE in deli strojev za vse sisteme in tloče večno na skladišču pri

ALFRED KOZMA, OSJEK

Županijska ulica št. 43.

Glavni zastopnik tehniške poslovnice za industrijo strojev za pletenje

Felix Lederer, Wien

ISČE SE V NAJEM

lokal za tovarniško podjetje

200 — 300 m² površine, širina najmanj 8 m. — Kraji ob železnici z električno razsvetljavo in pogonom imajo prednost. — Ponudbe na:

»REALIA«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 21.

Stroški pri uporabi bencina.

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj auto-aktor ali stabilni motor s patent. HAG-generatorjem.

Kuri z ogljem! Prospekte in referance daje

Jugo-Hag

Ljubljana: Telefon 560

Bohoričeva ulica 24.

Stroški pri uporabi oglja.

Kmetija v najem

(eventualno na polovico) se ODDA pod zelo ugodnimi pogoji na Dolenjskem, in sicer okroglo 40 orlov nji in travnikov, ter zbiranjem bogatih gozdnih pridelkov, za daljšo dobo. — Do Ljubljane je 3½ ure hoda, do najbližje železniške postaje pa 1½ ure. — Na kmetiji je živ inventar: 4 glave govedi, 2 konja, 3 prešči. — Posebno ugodno za kmečko rodbino z mnogimi odraslimi, pridnimi otroci. — Ponudbe na upravo »Slovenec« pod št. »NAJEMNIK« št. 522.

Trgovaška banka d. d., Ljubljana

Podružnice: Maribor, Kamnik, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Konjice, Slovenjgradec

Dunajska cesta št. 4 (v lasni stavbi)

Kapital in rezerve Din 10.000.000—

Izročuje ose bančne posle na to in na tujino

Ekspozitura: Prevalje

Erzjaške: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458